

Projekt

z dnia 25 listopada 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU PROSZOWICKIEGO**

z dnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2021-2026”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 5, art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 920) w związku art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 426, z późn. zm.), Rada Powiatu Proszowickiego uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2021 – 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Proszowickiego i Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2021r.

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W POWIECIE PROSZOWICKIM NA LATA 2021-2026

Spis treści

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ W POWIECIE PROSZOWICKIM NA LATA 2021-2026.....	1
Wstęp	2
1.Podstawa prawna	5
2.Diagnoza sytuacji osób z niepełnosprawnością	5
3.Działania podejmowane na terenie Powiatu Proszowickiego na rzecz osób z niepełnosprawnością w latach 2016-2019.....	27
4.Potrzeby osób z niepełnosprawnością	51
5.Analiza SWOT	52
6.Cele Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2021-2026	55
7. Harmonogram realizacji Powiatowego Programu Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością w Powiecie Proszowickim na lata 2021-2026.....	62
8.Główni realizatorzy programu:	68
9.Źródła finansowania Programu	69
10.Ewaluacja i monitorowanie Programu	69
Podsumowanie:	70

Wstęp

Niepełnosprawność to ważny i złożony problem społeczny. Dlatego też wiele samorządów, organizacji pozarządowych oraz różnych instytucji, działających na rzecz szeroko pojętej pomocy dla osób z niepełnosprawnością w ciągu całego roku podejmuje szereg inicjatyw, których celem jest zwrócenie szczególnej uwagi na osoby z niepełnosprawnością, na wyzwania z jakimi muszą one się mierzyć w codziennym życiu.

W działaniach tych położony jest nacisk na równość i tolerancję osób z niepełnosprawnością oraz walkę z krzywdzącymi stereotypami dotyczącymi tej, jakże licznej grupy mieszkańców naszego regionu. Niezależnie od miejsca i czasu należy mocno akcentować fakt, że osoby z niepełnosprawnością są wśród nas, są pełnoprawnymi mieszkańcami naszego kraju.

Nikt nie ma prawa odebrać im możliwości dostępu do ochrony zdrowia, edukacji, sportu, kultury, rekreacji, sztuki.

Na przełomie ostatnich dekad obserwuje się znaczącą poprawę funkcjonowania osób z niepełnosprawnością w społeczeństwie. W świetle rozwoju polityki społecznej nastąpiła dostrzegalna zmiana w sposobie postrzegania osób z niepełnosprawnością w otoczeniu. Zaangażowanie różnych instytucji i organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością zaowocowało pogłębieniem świadomości społecznej oraz wzrostem wiedzy o prawach i potrzebach osób z niepełnosprawnością.

Problematyka osób z niepełnosprawnością, ze względu na skalę zajmuje istotne miejsce w polityce społecznej realizowanej na terenie Powiatu Proszowickiego. Dlatego też, działania Powiatu na rzecz osób z niepełnosprawnością winny stanowić ważny element polityki społecznej.

Nasz powiat zmierza do wspierania działań samopomocowych oraz inicjatyw społecznych mających na celu przezwyciężanie trudności związanych z integracją społeczną, zawodową osób z niepełnosprawnością.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2021 – 2026 jest dokumentem określającym i koordynującym działania w zakresie polityki społecznej Powiatu Proszowickiego, ukierunkowanym na rozwiązywanie problemów osób z niepełnosprawnością w zakresie rehabilitacji, a jego celem jest eliminowanie przeszkód, które utrudniają aktywny udział w życiu społecznym, zapobiegają marginalizacji i wykluczeniu społecznemu niepełnosprawnych mieszkańców naszego powiatu. Program przedstawia działania, które pozwolą osobom z niepełnosprawnością na integrację ze społecznością lokalną, stworzą warunki do rehabilitacji społecznej, zawodowej, a także zapewnią poszanowanie praw osób z niepełnosprawnością.

Spśród wielu definicji pojęcia niepełnosprawności na uwagę zasługuje wypracowana przez Światową Organizację Zdrowia, zgodnie z którą do osób z niepełnosprawnością zalicza się osoby z długotrwałą obniżoną sprawnością fizyczną, umysłową, intelektualną lub sensoryczną, która w interakcji z różnymi barierami może ograniczyć ich pełne i efektywne uczestnictwo w życiu społecznym na równych zasadach z innymi obywatelami.

W ustawodawstwie polskim pojęcie „osoba niepełnosprawna” pojawiło się w 1982 r. w uchwale Sejmu w sprawie inwalidów i osób niepełnosprawnych. W następnych latach podejmowano wiele prób zdefiniowania tego pojęcia. W 1996 r. powstała definicja opracowana przez grupę specjalistów powołanych przez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych w następującym brzmieniu:

„Niepełnosprawną jest osoba, której stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnienie zadań życiowych i ról społecznych zgodnie z przyjętymi normami prawnymi i społecznymi.”

Podobna definicja zawarta znajduje się w Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych uchwalonej w 1997 roku przez Sejm RP. Nieco inaczej określa niepełnosprawność ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Niepełnosprawność, wg artykułu 2 ustawy – oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy¹.

Artykuł 3 wyróżnia trzy stopnie niepełnosprawności, które zostały zdefiniowane w artykule 4:

- *znaczny stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;*
- *umiarkowany stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;*
- *lekki stopień niepełnosprawności – określa osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.*

Ze względu na przysługujące osobom z niepełnosprawnością różnego rodzaju świadczenia, niezwykle ważnym jest orzekanie o niepełnosprawności. Odrębne orzecznictwa stosowane są przez różne instytucje:

- 1) orzecznictwo do celów rentowych (orzecznicy ZUS) oraz krajowe komisje lekarskie ZUS.
- 2) Rolnicy i ich rodziny podlegają lekarzom orzecznikom KRUS,
- 3) Służby mundurowe - komisjom lekarskim MON lub MSWiA;
- 4) orzecznictwo do celów poza rentowych (zdrowotnych) stosują Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Jednym z najważniejszych dokumentów dotyczących praw osób niepełnosprawnych jest Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,

Autorzy Konwencji mieli nie lada wyzwanie opracowując ten dokument, zdawali sobie sprawę, że niekiedy zagwarantowanie rzeczywistej równości osób z niepełnosprawnością będzie wymagało podjęcia środków szczególnych, które nie będą uznawane za dyskryminację.

Izolacja osób z niepełnosprawnością w którejkolwiek z dziedzin prowadzić musi do następstw, które w dalszej perspektywie obrócą się przeciwko całemu społeczeństwu. Należy więc uczynić wszystko, by do niej nie dopuścić.

Prócz Konwencji ONZ należy też wspomnieć o aktach Unii Europejskiej. Wśród nich znajdują się między innymi Traktat Amsterdamski, którego 13 punkt zawiera przepis zakazujący dyskryminacji, również ze względu na niepełnosprawność oraz Traktat Lizboński, do którego dołączono Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej.

Zjawisko niepełnosprawności ludzi z punktu widzenia regulacji prawnych przyjmowanych na poziomie Unii Europejskiej jest w pewien sposób zjawiskiem „modelowym”. Występuje bowiem we wszystkich krajach UE wywołuje podobne skutki społeczne i gospodarcze. Naturalnie zarówno jedne jak i drugie mają ogromne znaczenie. Niemniej jednak, oprócz regulacji ogólnej, w poszczególnych krajach Unii Europejskiej obowiązują regionalne definicje niepełnosprawności. Grafika poniższa przedstawia regulacje na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

1. Podstawa prawna

Podstawą opracowania Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych jest art. 35a pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2020 poz. 426 t.j. z poz. zm.), w następującym brzmieniu: „(...) do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: a) rehabilitacji społecznej, b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania, c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.” Adresatami programu są osoby niepełnosprawne oraz ich rodziny zamieszkujące teren Powiatu Proszowickiego. Koordynacją realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021- 2026 zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach.

2. Diagnoza sytuacji osób z niepełnosprawnością

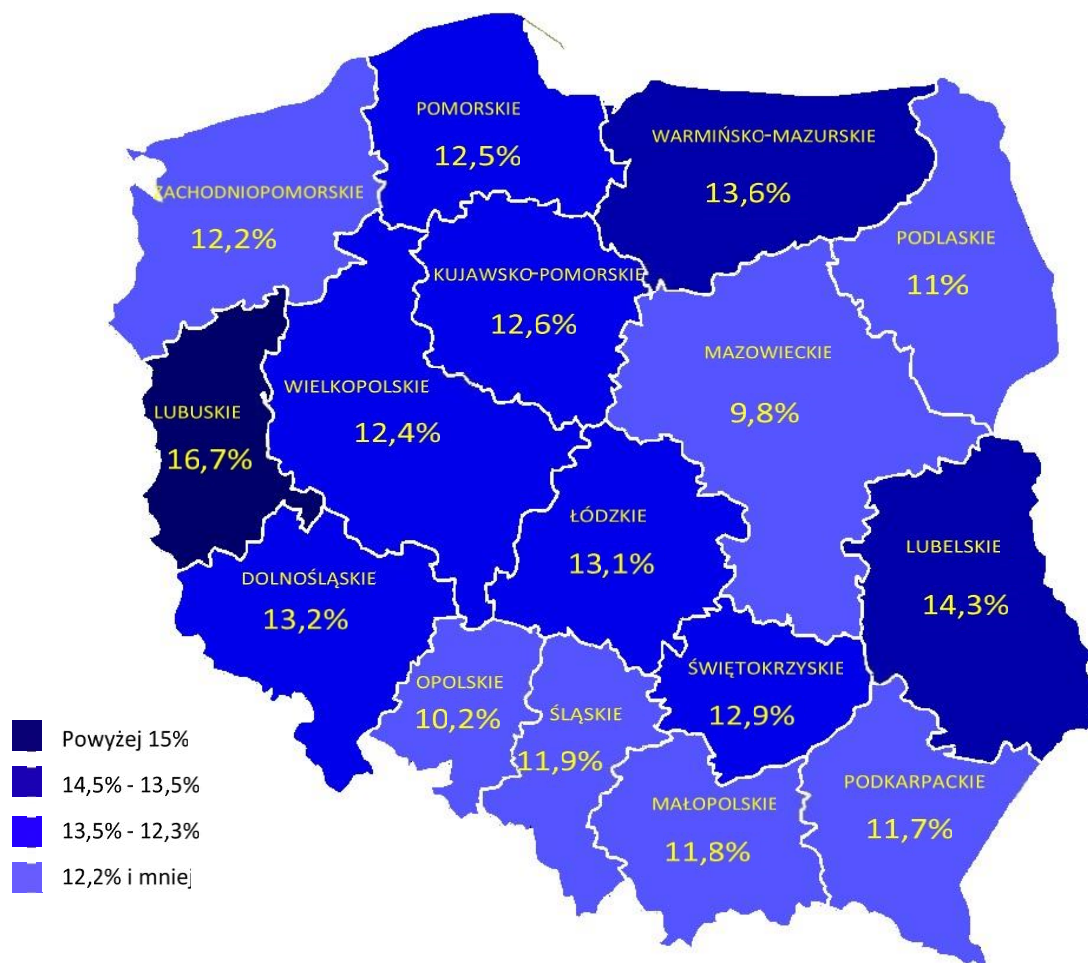
Liczba osób z niepełnosprawnością zamieszkujących teren Powiatu Proszowickiego określana jest szacunkowo z uwagi na brak danych o tej grupie osób. Podstawowym źródłem informacji o osobach niepełnosprawnych w Polsce są dane pochodzące z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w 2011 roku. Należy jednak pamiętać, że w omawianym badaniu respondenci dobrowolnie udzielali odpowiedzi na pytania dotyczące niepełnosprawności, co mogło rzutować na uzyskaną w spisie strukturę osób z niepełnosprawnością i niedoszacowanie ogólnej liczby tych osób, gdyż blisko 1,5 mln respondentów odmówiło udzielenia odpowiedzi. Można przypuszczać, że w tej zbiorowości znajdują się osoby z niepełnosprawnością, które mogą posiadać udokumentowane orzeczenie, jednak nie chciały udzielić odpowiedzi na pytania formularza w części dotyczącej niepełnosprawności.

Osoby z niepełnosprawnością w województwie małopolskim stanowiły 11,8% z ogółu Małopolan. W skali całego kraju odsetek wszystkich osób z niepełnosprawnością wynosił 12,3%. W przypadku miejsca zamieszkania, spośród ludności zamieszkującej miasta, niepełnosprawni stanowili 13,2% wszystkich mieszkańców małopolskich miast zaś w przypadku ludności wiejskiej, osób z niepełnosprawnością było mniej i stanowili oni 10,5% ogółu mieszkańców małopolskich wsi. Biorąc pod uwagę płeć, w 2011 r. odsetek niepełnosprawności był większy w przypadku kobiet (55,1%) niż mężczyzn (44,9%). Prawidłowość ta zaznacza się zarówno w miastach jak i na wsi. Kobiety z niepełnosprawnością prawie stanowiły 55,6% ogółu osób z niepełnosprawnością w miastach, zaś na wsi 51,1%.

Źródło: <http://www.niepelnosprawni.gov.pl/p,78,dane-demograficzne>

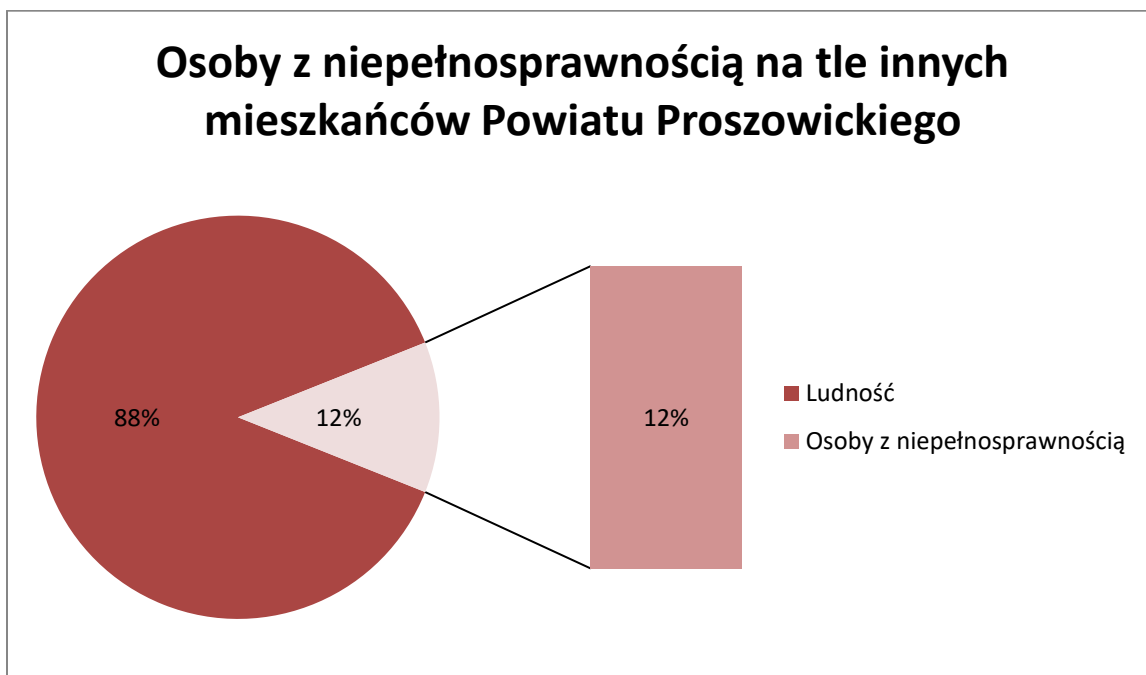
Poniższa mapa obrazuje niepełnosprawność na terenie kraju.

Źródło: Wojewódzki program dotyczący wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Województwie Małopolskim na lata 2014-2020.

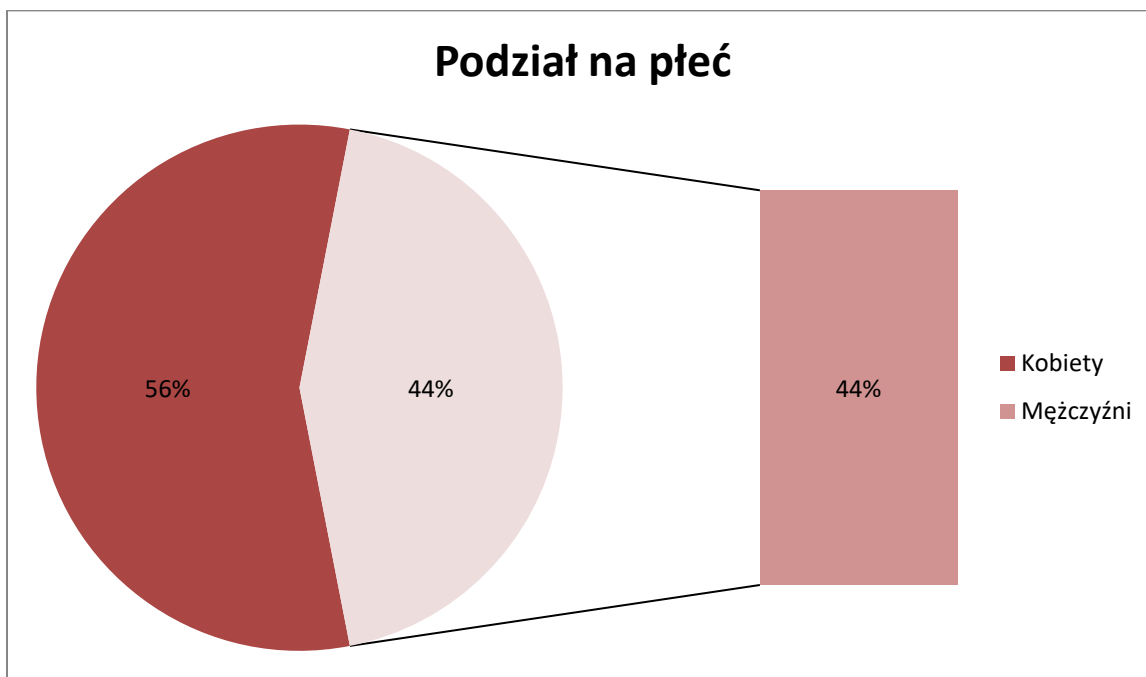
Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. na terenie Powiatu Proszowickiego zamieszkiwało 43 978 osób w tym 5 319 to osoby z niepełnosprawnością biologiczną i prawną. Analizując dane liczbowe dotyczące naszego powiatu, osoby te stanowiły 12,09% ogólnej liczby mieszkańców powiatu.

Źródło <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Biorąc pod uwagę ilość osób z niepełnosprawnością ze względu na płeć można zauważyć, że zdecydowanie większą część stanowią kobiety, co przedstawia poniższy wykres

<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

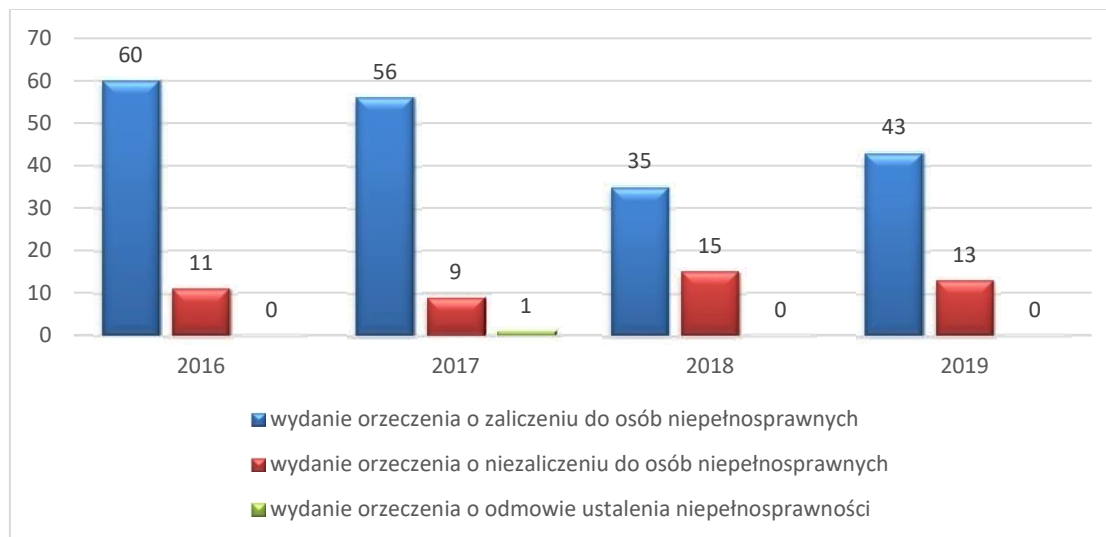
Ze względu na fakt, iż nie istnieje jedna wspólna baza zawierająca dane wydawanych dokumentów potwierdzających status Osoby Niepełnosprawnej, przedstawiony poniżej cześć danych dotyczących niepełnosprawności w Powiecie Proszowickim.

Zebranie aktualnych szczegółowych danych na temat liczby osób z niepełnosprawnością w Powiecie Proszowickim stwarza spore problemy. Zadanie to nie jest łatwe, ponieważ brakuje aktualnych danych dotyczących liczby tych osób. Zarówno ZUS, KRUS jak i GUS nie prowadzą statystyki i sprawozdawczości w tym zakresie na danym obszarze, np. powiatu. W dużej mierze chcąc określić wielkość zjawiska niepełnosprawności na terenie Powiatu Proszowickiego opierać należy się na danych uzyskanych w Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach, które zawarte zostały w poniższych zestawieniach tabelarycznych i graficznych.

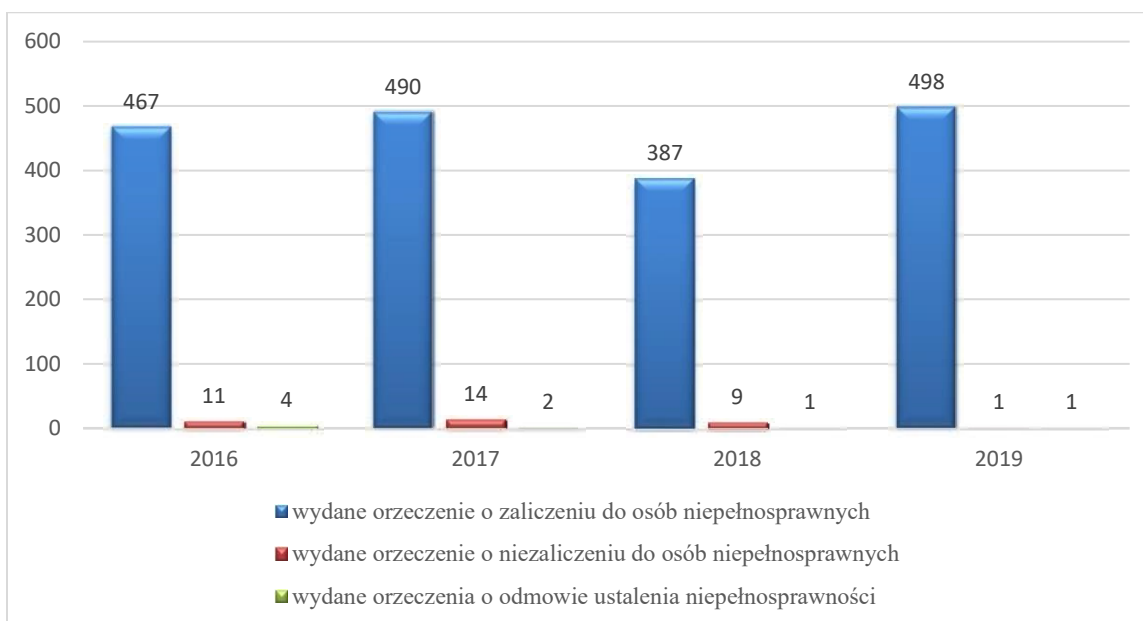

Struktura wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2016-2019

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2016-2019 - osoby przez 16 rokiem życia

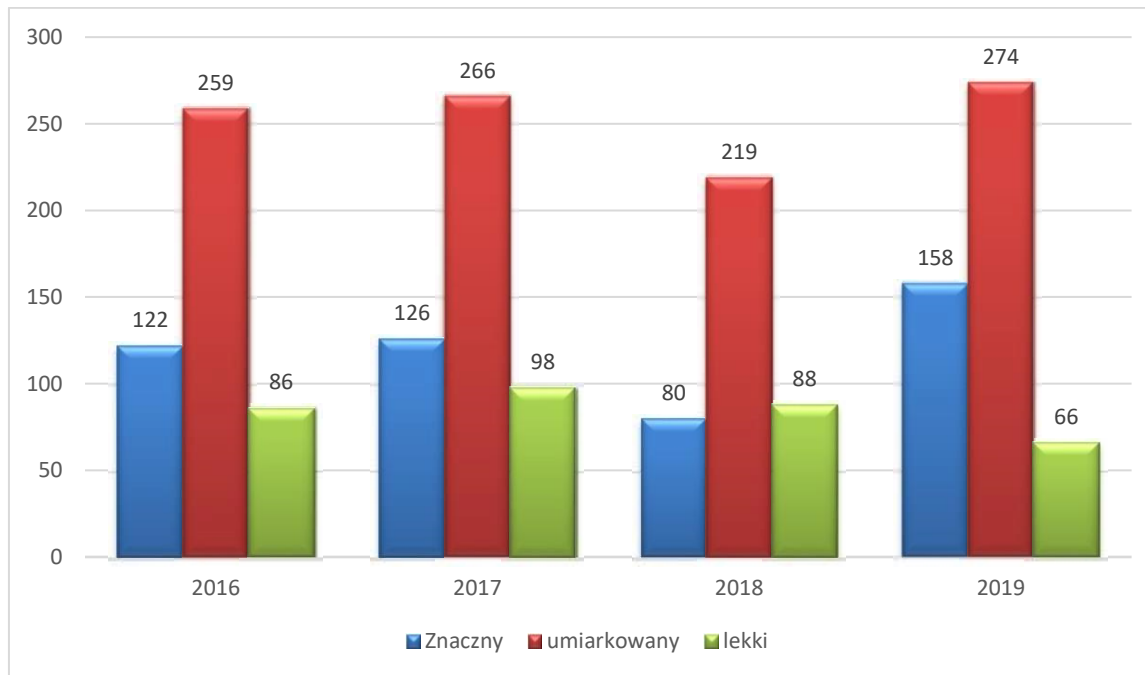

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2016-2019 – osoby po 16 roku życia

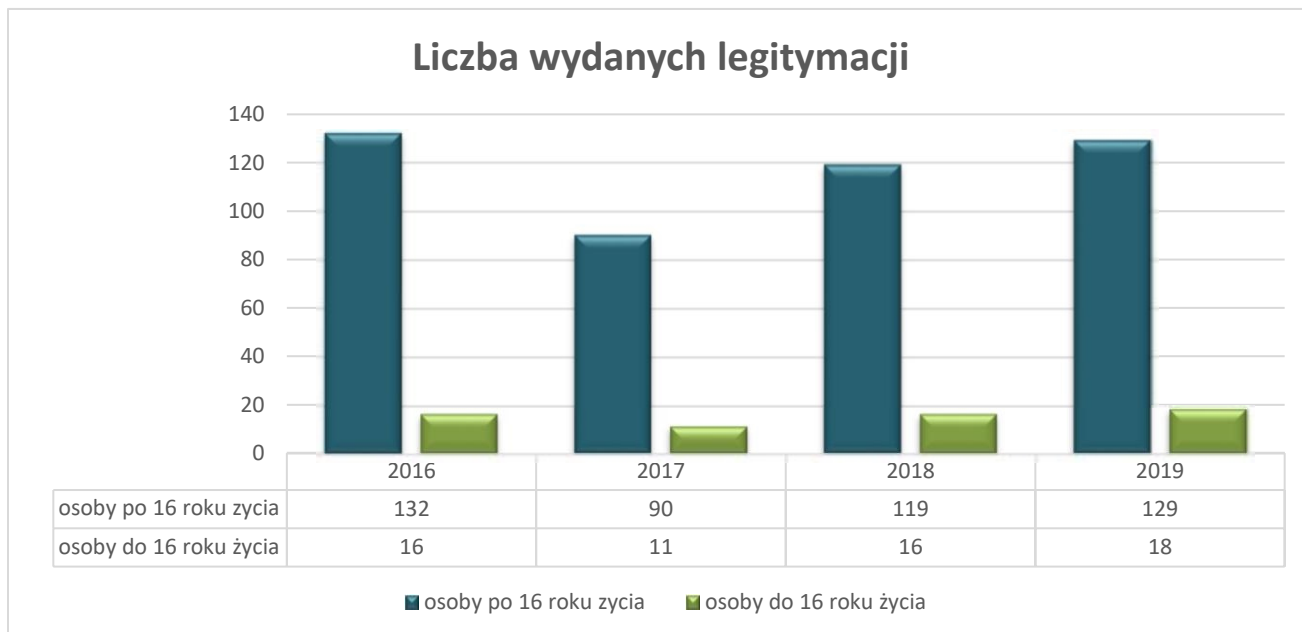
Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2016-2019 – z podziałem na stopień niepełnosprawności

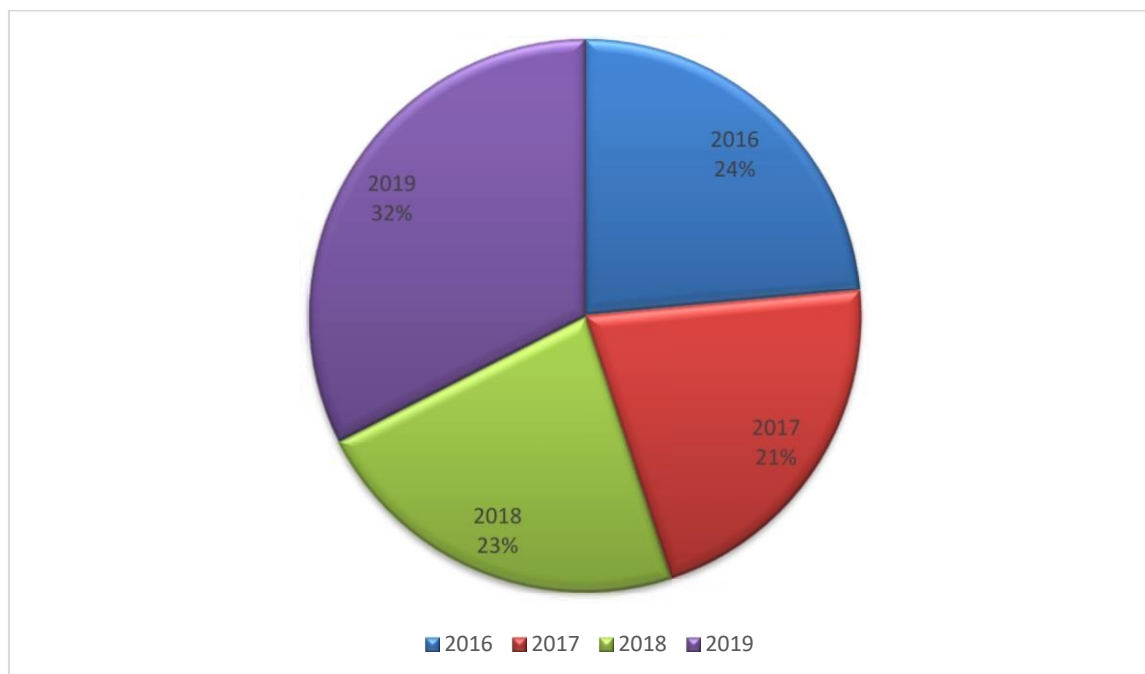
Analizując liczbę wydanych orzeczeń potwierdzających fakt niepełnosprawności w latach 2016-2019 należy stwierdzić, że liczba ta jest porównywalna i nie odbiega znacząco od lat poprzednich.

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach
legitymacji osoby niepełnosprawnej w latach 2016-2019

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach
kart parkingowych w latach 2016-2019

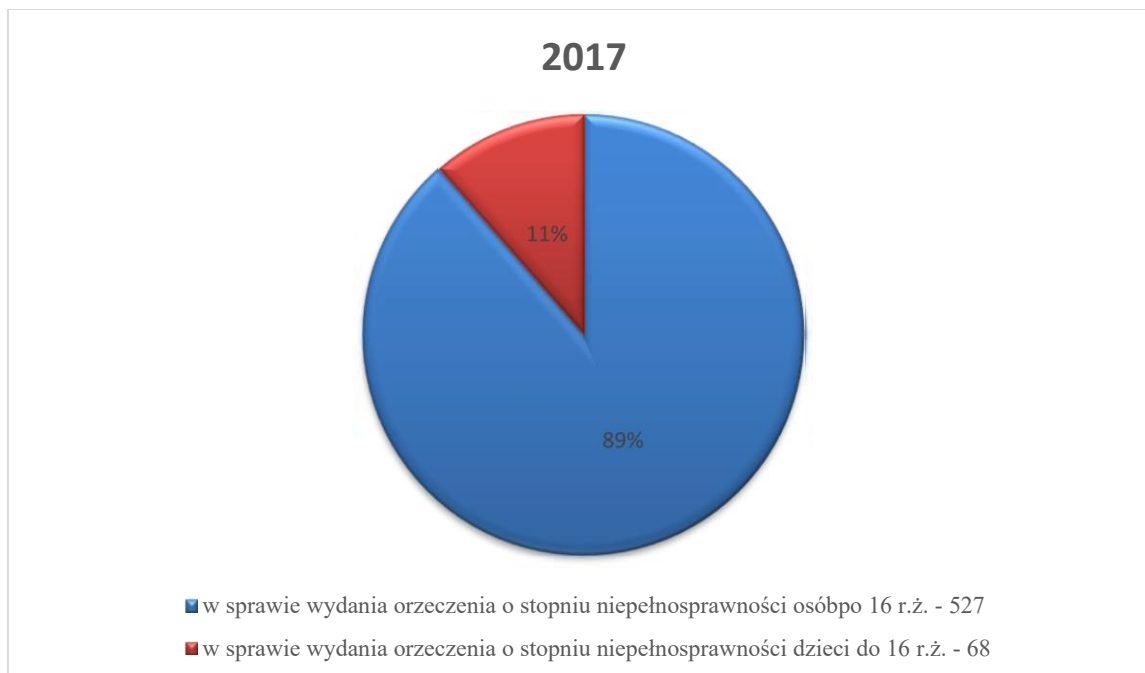

Rok	2016	2017	2018	2019
Ilość	100	91	96	138
Procent do pozostałych lat	24	21	23	32

Powyższy wykres przedstawiający cztery kolejne lata pokazuje, że tendencja rosnąca pojawia się dopiero w roku 2019 a lata poprzednie są do siebie proporcjonalne.

Liczba wniosków przyjętych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach do rozpatrzenia z podziałem na lata 2016-2019

Wnioski wpływające do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2016-2019 przedstawiają się na wykresach w stosunku 10% wnioski osób do lat 16 roku życia oraz 90% wnioski osób po 16 roku życia.

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności wieku, płci – osoby powyżej 16 r.ż. ROK 2016

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Stopień niepełnosprawności				Wiek				płeć	
		Znaczn y	Umiarkowan y	Lekk i	Raze m	16 - 25 lat	26 - 40 lat	41- 60 lat	60 i więcej j	K	M
1.	01-U	1	7	0	8	7	1	0	0	1	7
2.	02-P	3	38	13	54	10	16	16	12	25	29
3.	03-L	4	5	0	9	1	2	1	5	4	5
4.	04-O	4	3	1	8	0	3	3	2	4	4
5.	05-R	20	78	28	126	6	5	37	78	77	49
6.	06-E	0	1	2	3	2	1	0	0	1	2
7.	07-S	27	55	20	102	2	3	17	80	44	58
8.	08-T	7	3	0	10	0	0	4	6	3	7
9.	09-M	21	12	2	35	1	2	14	18	25	10
10.	10-N	31	45	3	89	8	11	33	37	39	50
11.	11-I	3	11	7	21	2	3	9	7	13	8
12.	12-C	1	1	0	2	2	0	0	0	1	1
	RAZEM	122	259	86	467	41	47	134	245	237	230

Biorąc pod uwagę liczbę wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności według wieku można zauważyć, że najwięcej osób z niepełnosprawnością jest w wieku 60 i więcej lat. Dużą liczbę stanowią osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Najczęstszym przyznawanym kodem choroby jest 05-R.

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności wieku, płci – osoby powyżej 16 r.ż. ROK 2017

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Stopień niepełnosprawności				Wiek				płeć	
		Znaczn y	Umiarkowan y	Lekk i	Raze m	16 - 25 lat	26 - 40 lat	41- 60 lat	60 i więcej j	K	M
1.	01-U	3	6	0	9	7	1	0	1	2	7
2.	02-P	7	32	8	47	2	21	10	14	24	23
3.	03-L	0	7	1	8	1	2	2	3	3	5
4.	04-O	2	2	4	8	2	3	1	2	6	2
5.	05-R	13	79	17	109	4	5	43	57	63	46
6.	06-E	0	1	4	5	3	0	1	1	3	2
7.	07-S	40	59	29	128	0	4	26	98	59	69
8.	08-T	6	8	7	21	1	2	7	11	7	14
9.	09-M	12	12	2	26	2	4	10	10	20	6
10.	10-N	37	49	12	98	7	9	31	51	48	50

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
W POWIECIE PROSZOWICKIM NA LATA 2021-2026

11.	11-I	6	9	14	29	5	2	13	9	19	10
12.	12-C	0	2	0	2	2	0	0	0	0	2
	RAZEM	126	266	490	490	36	53	14	257	25	23
								4	4	4	6

Analizując liczbę wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności według wieku można stwierdzić, że najwięcej osób z niepełnosprawnością jest w wieku 60 i więcej lat. Podobną liczbę osób w tym wieku wykazano w 2016 roku. Ponownie dużo osób jest z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Najczęstszym przyznawanym kodem choroby jest 07-S choroby układu oddechowego i krążenia.

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności wieku, płci – osoby powyżej 16 r.ż. ROK 2018

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Stopień niepełnosprawności				Wiek				płeć	
		Znaczn y	Umiarkowan y	Lekk i	Raze m	16 - 25 lat	26 - 40 lat	41 - 60 lat	60 i więc j	K	M
1.	01-U	1	2	0	3	3	0	0	0	2	1
2.	02-P	1	30	0	31	4	7	9	11	14	17
3.	03-L	0	6	1	7	1	1	0	4	4	3
4.	04-O	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	05-R	5	83	52	140	4	8	36	78	78	62
6.	06-E	0	3	1	4	2	0	1	2	2	2
7.	07-S	26	43	20	89	1	1	17	36	36	53
8.	08-T	5	2	1	8	1	1	1	2	2	6
9.	09-M	9	10	2	21	0	1	6	18	18	3
10.	10-N	25	34	8	67	5	7	19	31	31	36
11.	11-I	6	5	3	14	3	1	4	6	6	8
12.	12-C	2	1	0	3	3	0	0	0	0	3
	RAZEM	80	219	88	387	27	27	93	240	19	19
										3	4

Rozpatrując liczbę wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności według wieku można stwierdzić, że ponownie najliczniejszą grupę osób z niepełnosprawnością stanowią osoby w wieku 60 i więcej lat. Ponownie jak w poprzednich latach, znacząca liczba osób jest z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Najliczniejszym przyznawanym kodem choroby jest 05-R - choroby narządu ruchu.

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności wieku, płci – osoby powyżej 16 r.ż. ROK 2019

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Stopień niepełnosprawności				Wiek				płeć	
		Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Razem	16 - 25 lat	26 - 40 lat	41-60 lat	60 i więcej	K	M
1.	01-U	7	6	1	14	6	1	6	1	8	6
2.	02-P	4	23	7	34	4	8	16	6	15	19
3.	03-L	0	4	1	5	1	0	2	2	1	4
4.	04-O	4	3	0	7	1	0	2	4	5	2
5.	05-R	5	96	35	136	4	9	37	86	89	47
6.	06-E	0	8	0	8	4	0	2	2	4	4
7.	07-S	45	62	13	120	2	2	16	100	53	67
8.	08-T	12	8	0	20	0	1	7	12	3	17
9.	09-M	17	16	1	34	0	4	9	21	25	9
10.	10-N	49	33	7	89	6	3	19	61	44	45
11.	11-I	13	14	1	28	5	1	13	9	17	11
12.	12-C	2	1	0	3	3	0	0	0	1	2
	RAZEM	158	274	66	498	36	29	129	129	265	233

Analizując powyższą tabelę dotyczącą liczby wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w roku 2019 należy zwrócić uwagę, że najwięcej orzeczeń wydawanych w 2019 roku dotyczy osób po ukończeniu 41-60 lat oraz 60 roku życia. Ilość wydanych orzeczeń jest taka sama - po 129 orzeczeń. Analizując jednak podział ze względu na stopień niepełnosprawności zauważyć można, iż najwięcej orzeczeń wydawanych jest ze stopniem umiarkowanym. Najczęstszym powodem przyznania orzeczenia jest dysfunkcja ruchu - kod choroby 05-R.

Porównując powyższe tabelę dotyczącą liczby wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności należy zwrócić uwagę, że najwięcej orzeczeń wydawanych w latach 2016-2019 dotyczy osób po ukończeniu 60 roku życia, biorąc pod uwagę płeć wnioskodawców dane liczbowe nie odbiegają od siebie. Analizując jednak stopień niepełnosprawności zauważyć można, iż najwięcej orzeczeń wydawanych jest ze stopniem umiarkowanym.

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności, wieku, płci – dzieci do 16 r.ż. ROK 2016

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	Wiek			płeć	
			0-3 lat	4-7 lat	8-16 lat	K	M
1.	01-U	3	0	1	2	0	3
2.	02-P	7	0	0	7	3	4
3.	03-L	10	3	1	6	7	3
4.	04-O	3	1	1	1	1	2
5.	05-R	4	1	0	3	3	1
6.	06-E	4	1	0	3	2	2
7.	07-S	7	2	3	2	4	3
8.	08-T	3	2	0	1	1	2
9.	09-M	2	1	1	0	1	1
10.	10-N	5	1	2	2	3	2
11.	11-I	10	5	3	2	6	4
12.	12-C	2	0	2	0	1	1
	RAZEM	60	17	14	29	32	28

Rozważając liczbę wydanych orzeczeń o niepełnosprawności według wieku można zauważyć, że najwięcej niepełnosprawnych dzieci jest w wieku 8-16 lat. Natomiast, najczęstsza przyczyną niepełnosprawności dzieci, to choroby zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu (03-L) oraz choroby inne (11-I).

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności, wieku, płci – dzieci do 16 r.ż. ROK 2017

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	Wiek			płeć	
			0-3 lat	4-7 lat	8-16 lat	K	M
1.	01-U	3	0	0	3	3	0
2.	02-P	1	0	0	1	0	1
3.	03-L	7	2	5	0	4	3
4.	04-O	1	1	0	0	0	1
5.	05-R	6	0	3	3	3	3
6.	06-E	3	3	0	0	0	3
7.	07-S	7	1	1	5	2	5
8.	08-T	4	3	0	1	3	1
9.	09-M	0	0	0	0	0	0
10.	10-N	3	0	1	2	1	2
11.	11-I	19	12	3	4	7	12
12.	12-C	2	0	1	1	0	2

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
W POWIECIE PROSZOWICKIM NA LATA 2021-2026

	RAZEM	56	22	14	20	23	33
--	-------	----	----	----	----	----	----

Rozpatrując liczbę wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dzieci według wieku można zauważyć, że najwięcej dzieci z niepełnosprawnością jest w wieku 8-16 lat. Natomiast, najczęstsza przyczyną niepełnosprawności dzieci są dysfunkcje związane z kodem 11-I, podobną liczbę wykazał rok poprzedni 2016.

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności, wieku, płci – dzieci do 16 r.ż. ROK 2018

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	Wiek			płeć	
			0-3 lat	4-7 lat	8-16 lat	K	M
1.	01-U	0	0	0	0	0	0
2.	02-P	3	0	0	3	2	1
3.	03-L	7	2	5	0	1	6
4.	04-O	1	0	0	1	1	0
5.	05-R	3	0	1	2	2	1
6.	06-E	1	0	0	1	0	1
7.	07-S	3	1	1	1	1	2
8.	08-T	0	0	0	0	0	0
9.	09-M	3	1	1	1	3	0
10.	10-N	2	1	0	1	1	1
11.	11-I	7	3	1	3	3	4
12.	12-C	5	1	0	4	0	5
	RAZEM	35	9	9	17	14	21

Analizując liczbę wydanych orzeczeń o niepełnosprawności według wieku można zauważyć, że najwięcej dzieci z niepełnosprawnością jest w wieku 8-16 lat. Natomiast, najczęstsza przyczyna niepełnosprawności dzieci, to dysfunkcje z kodem choroby 03-L oraz 11-I wynosi 7.

Liczba wydanych przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o niepełnosprawności wg przyczyny niepełnosprawności, wieku, płci – dzieci do 16 r.ż. ROK 2019

Lp.	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	Wiek			płeć	
			0-3 lat	4-7 lat	8-16 lat	K	M
1.	01-U	5	2	2	1	1	4
2.	02-P	4	3	0	1	0	4
3.	03-L	4	2	1	1	1	3
4.	04-O	1	0	1	0	0	1
5.	05-R	5	0	1	4	1	4
6.	06-E	3	0	1	2	1	2
7.	07-S	1	1	0	0	0	1
8.	08-T	1	0	1	0	0	1
9.	09-M	2	1	0	1	1	1
10.	10-N	8	4	1	3	3	5
11.	11-I	6	1	1	4	3	3
12.	12-C	3	0	1	2	1	2
	RAZEM	43	14	10	19	12	31

Biorąc pod uwagę liczbę wydanych orzeczeń o niepełnosprawności do lat 16 według wieku można zauważyć, że najwięcej dzieci z niepełnosprawnością ponownie jest w wieku 8-16 lat. Przeważającą przyczyną niepełnosprawności dzieci to choroby neurologiczne (10-N).

Na podstawie tabel dotyczących wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób do 16 roku życia można zauważyć, że mamy do czynienia z tendencją malejącą. Dodatkowo podsumowując ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności wśród osób do 16 roku życia poniższy wykres przedstawia podział na płeć.

Legenda:

01-U – upośledzenie umysłowe,

02-P – choroby psychiczne,

03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,

04-O – choroby narządu wzroku,

05-R – upośledzenie narządu ruchu,

06-E – epilepsja,

07-S – choroby układów oddechowego i krążenia,

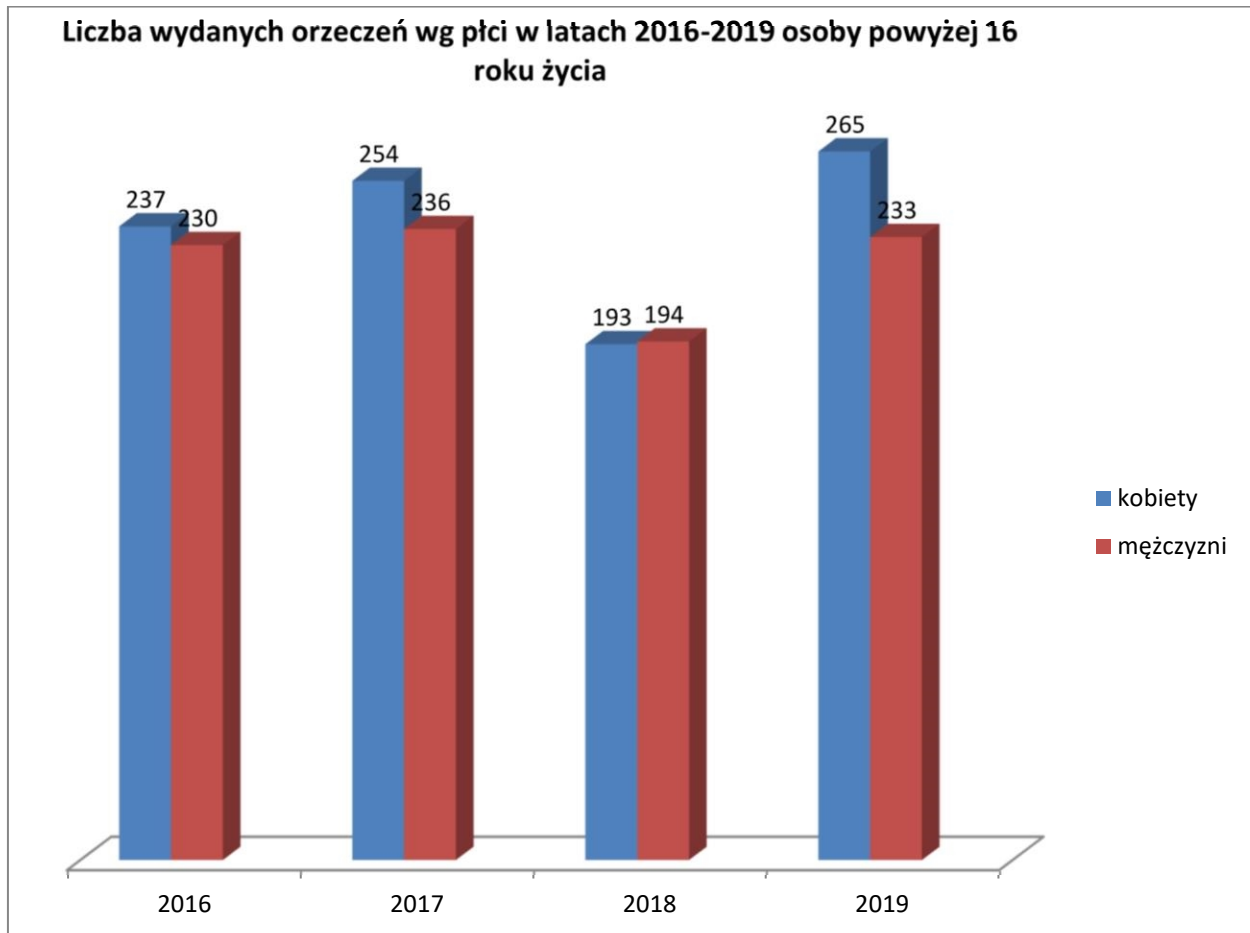
08-T – choroby układu pokarmowego,

09-M – choroby układu moczowo – płciowego,

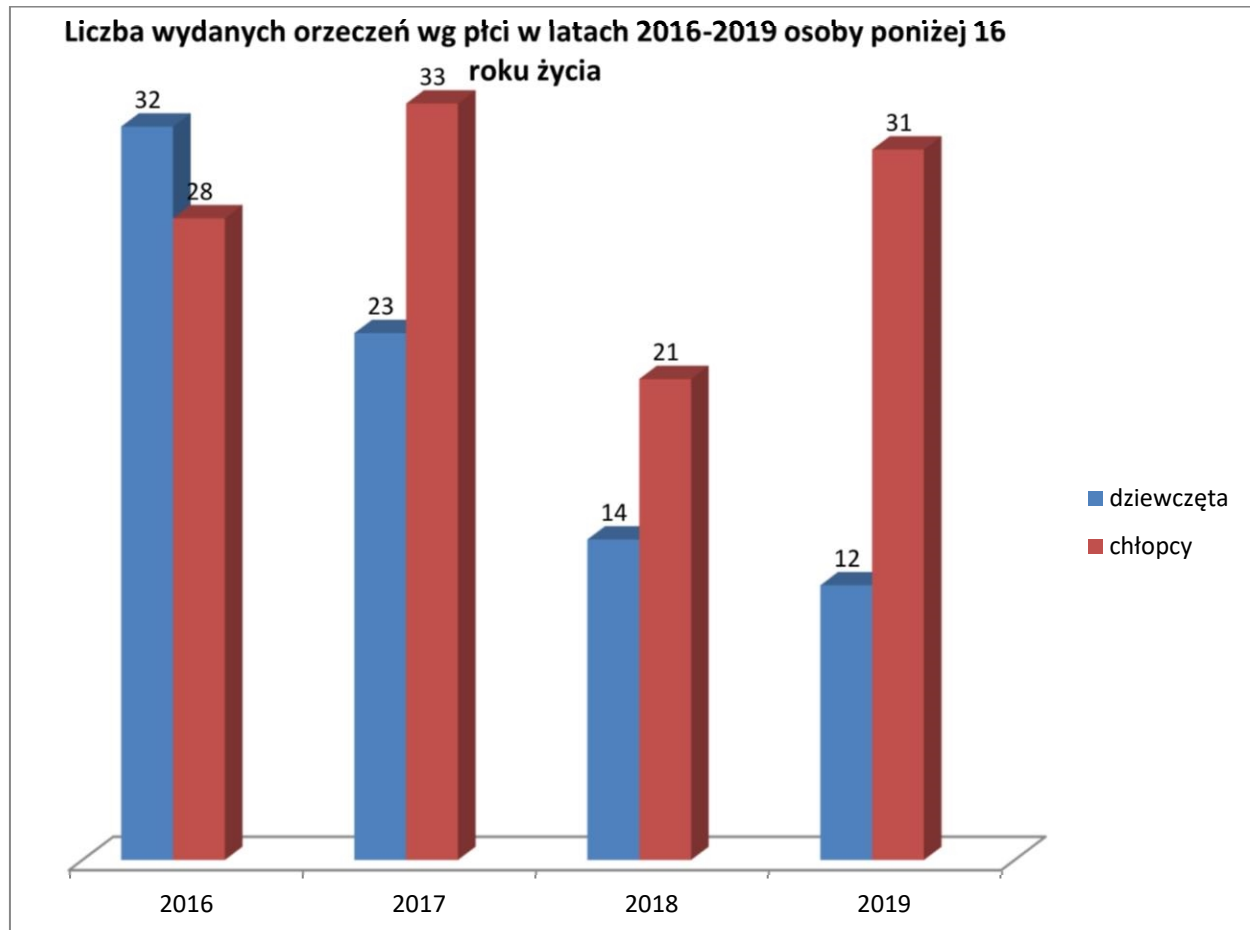
10-N – choroby neurologiczne,

11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzeni enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zespęcenia, choroby układu krwiotwórczego,

12-C całościowe zaburzenia rozwojowe

Wśród osób dorosłych zauważamy, że minimalnie więcej kobiet niż mężczyzn miało wydane w latach 2016-2019 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

Odwrotnie niż w przypadku osób dorosłych przedstawia się wykres określający ilość wydanych orzeczeń ze względu na płeć. W przypadku osób do lat 16, liczba orzeczeń o niepełnosprawności dla chłopców zdecydowanie przewyższa liczbę orzeczeń wydawanych dziewczętom.

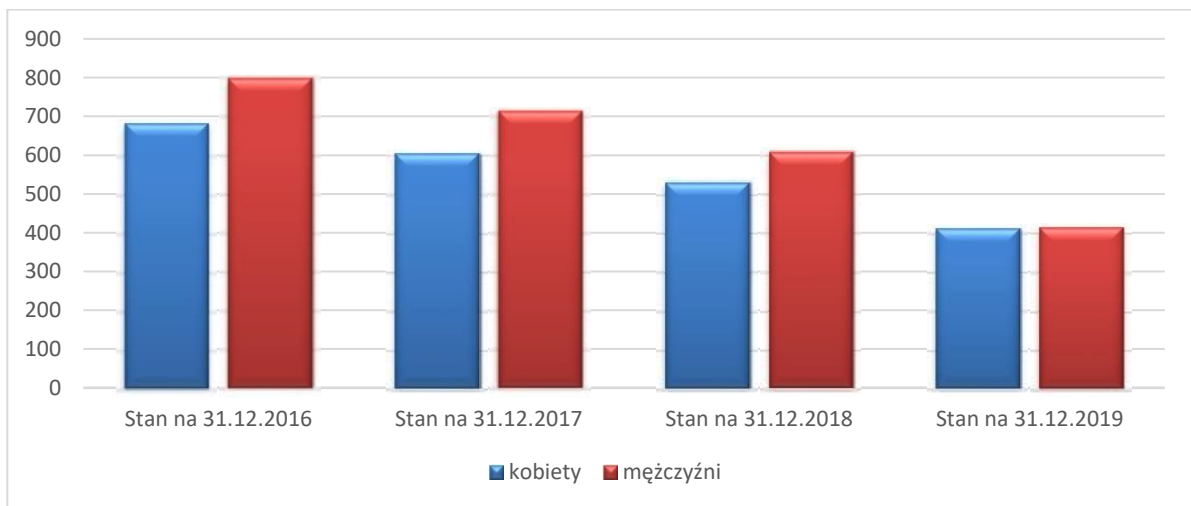
Struktura bezrobocia osób z niepełnosprawnością w latach 2016-2019

Według stanu na dzień 31.12.2019r. w rejestrach PUP w Proszowicach znajdowało się 825 osób.

Stopa bezrobocia na koniec XII 2019r. wynosiła w powiecie 4,4%, w kraju 5,2%, w województwie małopolskim 4,1%. Stopa bezrobocia w województwie przyjmuje wartości jedne z najniższych w Polsce.

Struktura zarejestrowanych według płci pokazuje, że w latach 2016-2017 udział kobiet był wyższy wśród zarejestrowanych, na koniec 2019 roku udział obu płci jest porównywalny.

Bezrobotni według płci w latach 2016-2019

Struktura zarejestrowanych według wieku, wykształcenia, doświadczenia zawodowego pomimo wahań ilości osób w rejestrach nie ulega znaczącym zmianom w ostatnich latach.

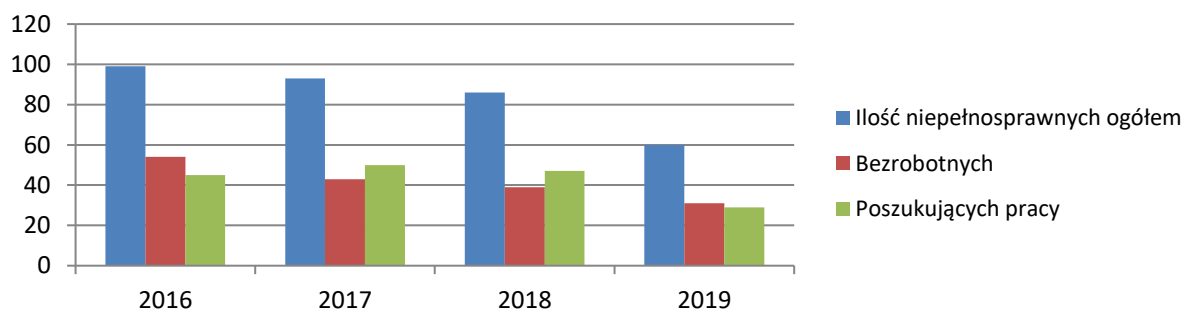
Na podstawie analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy powiatu proszowickiego można stwierdzić, że cechami charakteryzującymi bezrobocie na tym terenie są:

- rolniczy charakter rynku, na którym funkcjonują małe, rodzinne firmy (jeden z najniższych wskaźników przedsiębiorczości w powiecie)
- wysoki procentowy udział bezrobotnych w młodych grupach wiekowych (do 25 roku życia) - jeden z najwyższych na tle województwa
- znaczny udział procentowy wśród bezrobotnych osób o wykształceniu podstawowym oraz gimnazjalnym, czyli osób niewykwalifikowanych, bądź o niskich kwalifikacjach
- wysoki udział w grupie bezrobotnych osób długotrwale pozostających bez pracy (a wyniku tego zagrożonych wykluczeniem społecznym) - zaliczony na podstawie analizy sytuacji na małopolskim rynku pracy do powiatów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia
- związek pomiędzy brakiem stażu pracy a długością pozostawania w rejestrach (brak doświadczenia zawodowego oraz długotrwale pozostawanie w rejestrach powoduje, że są to osoby bardzo mało atrakcyjne w oczach pracodawców)

Osoby z niepełnosprawnością zarejestrowane w PUP w Proszowicach na tle ogółu bezrobotnych
(według stanu na koniec poszczególnych lat)

Wyszczególnienie		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019
Liczba bezrobotnych		1481	1318	1139	825
Liczba osób niepełnosprawnych:		99	93	86	60
w tym	bezrobotni	54	43	39	31
	poszukujący pracy	45	50	47	29

Ilość osób z niepełnosprawnością w rejestrach urzędu w latach 2016-2019 w stosunku do ogółu bezrobotnych oscyluje wokół 7% (w latach 2010-2013 wskaźnik wynosił około 4%). To pokazuje, że aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnością jest trudniejsza.

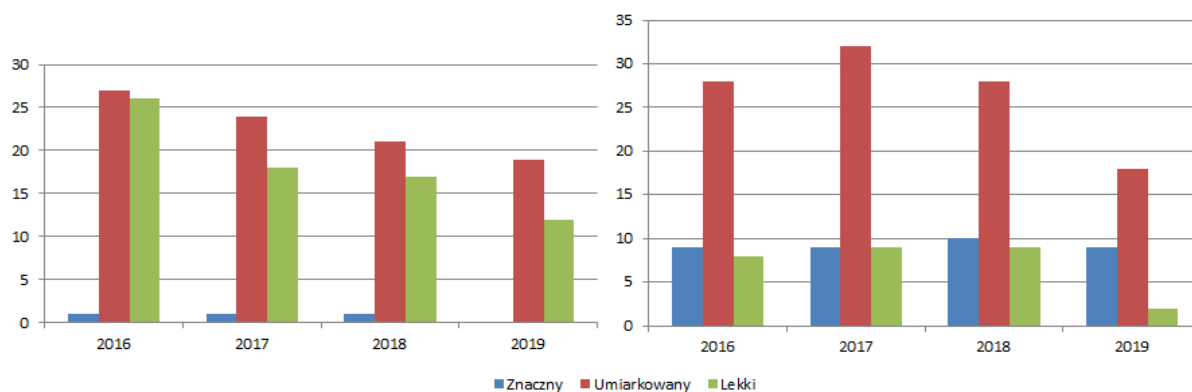

Osoby z niepełnosprawnością zarejestrowane w PUP w Proszowicach
według stopnia niepełnosprawności

Wyszczególnienie		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	
w tym	Bezrobotni		54	43	39	31
	w tym	znaczny	1	1	1	0
		umiarkowany	27	24	21	19
		lekki	26	18	17	12
	Poszukujący pracy		45	50	47	29
	w tym	znaczny	9	9	10	9
		umiarkowany	28	32	28	18
		lekki	8	9	9	2

BEZROBOTNI

POSZUKUJĄCY PRACY

Osoby z niepełnosprawnością zarejestrowane w urzędzie jako bezrobotne posiadały w większości lekki stopień niepełnosprawności natomiast niepełnosprawni - poszukujący pracy umiarkowany stopień niepełnosprawności. Przyczynami niepełnosprawności osób zarejestrowanych w urzędzie są najczęściej upośledzenia narządu ruchu, choroby neurologiczne i psychiczne. Osoby z niepełnosprawnością rejestrując się w urzędzie pracy liczyły głównie na propozycje otrzymania pracy w pobliżu miejsca zamieszkania, co w kontekście specyfiki lokalnego rynku nie jest takie proste.

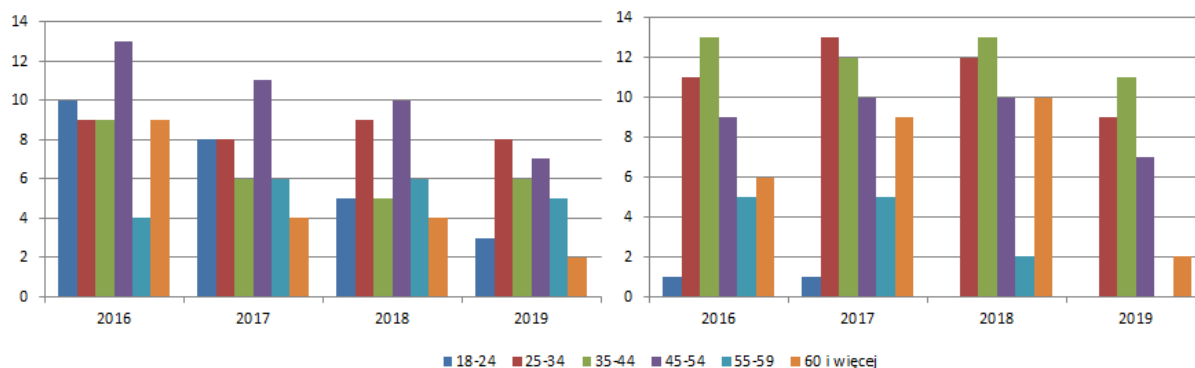

Osoby z niepełnosprawnością zarejestrowane w PUP w Proszowicach
Według wieku

Wyszczególnienie		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	
w tym	Bezrobotni		54	43	39	31
	w tym	18-24	10	8	5	3
		25-34	9	8	9	8
		35-44	9	6	5	6
		45-54	13	11	10	7
		55-59	4	6	6	5
		60 i więcej	9	4	4	2
	Poszukujący pracy		45	50	47	29
	w tym	18-24	1	1	0	0
		25-34	11	13	12	9
		35-44	13	12	13	11
		45-54	9	10	10	7
		55-59	5	5	2	0
		60 i więcej	6	9	10	2

BEZROBOTNI

POSZUKUJĄCY PRACY

Analizując strukturę osób z niepełnosprawnością według wieku można zauważyć, że najwięcej niepełnosprawnych - poszukujących pracy należy do grup wiekowych 25-34 lat oraz 35-44, wśród osób z niepełnosprawnością bezrobotnych dominują grupą jest przedział wiekowy 45-54 lat (w latach 2016-2019), w roku 2019 obserwuje się wzrost udziału młodych w wieku 25-34 lat.

Zdecydowaną większość osób z niepełnosprawnością zarejestrowanych jako poszukujące pracy można zaliczyć do osób długotrwale bezrobotnych (przedziały 12-24 m-ce oraz powyżej 24 miesiące w rejestrach urzędu). Ilość osób z niepełnosprawnością posiadających status osoby bezrobotnej w poszczególnych kategoriach kształtuje się bardziej równomiernie, z przewagą niestety osób długotrwale zarejestrowanych.

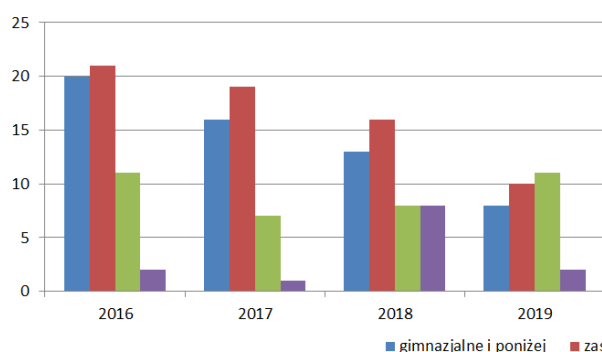

Analizując doświadczenie zawodowe osób z niepełnosprawnością wyraźnie widać, że osoby te posiadają bardzo krótki staż pracy - zwłaszcza osoby poszukujące pracy, w przypadku których zdecydowana większość nie posiada żadnego doświadczenia zawodowego.

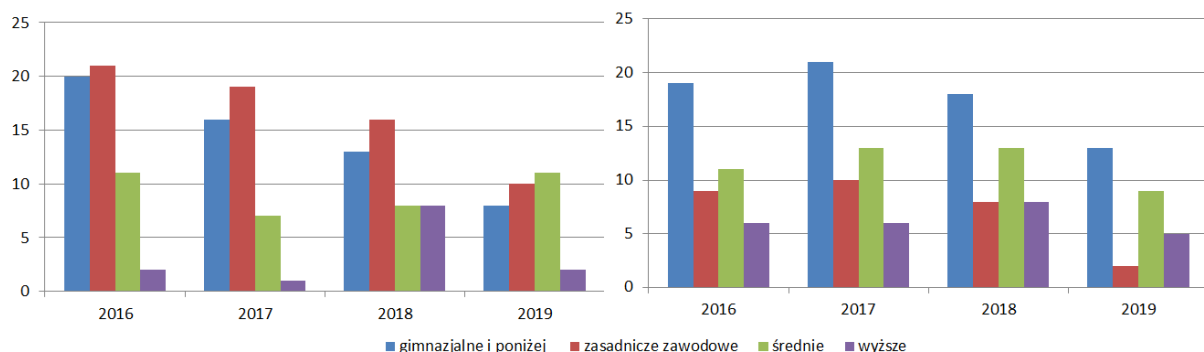
Osoby z niepełnosprawnością zarejestrowane w PUP w Proszowicach Według wykształcenia

Wyszczególnienie		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019	
w tym	Bezrobotni		54	43	39	31
	w tym w miesiącach	gimnazjalne i poniżej	20	16	13	8
		zasadnicze zawodowe	21	19	16	10
		średnie	11	7	8	11
		wyższe	2	1	8	2
	Poszukujący pracy		45	50	47	29
	w tym w miesiącach	gimnazjalne i poniżej	19	21	18	13
		zasadnicze zawodowe	9	10	8	2
		średnie	11	13	13	9
		wyższe	6	6	8	5

BEZROBOTNI

POSZUKUJĄCY PRACY

Osoby z niepełnosprawnością w rejestrach urzędu charakteryzują się niskim poziomem wykształcenia – głównie osoby poszukujące pracy (gimnazjalne i niższe posiada prawie połowa z nich). Wśród osób bezrobotnych – z niepełnosprawnością dominuje wykształcenie zasadnicze zawodowe.

Istotnymi czynnikami uniemożliwiającymi znalezienie pracy były jednocześnie niepełnosprawność oraz niski poziom wykształcenia, brak doświadczenia zawodowego a przez to niechęć pracodawców do ich zatrudniania.

3. Działania podejmowane na terenie Powiatu Proszowickiego na rzecz osób z niepełnosprawnością w latach 2016-2019

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych corocznie dokonywał podziału środków przewidzianych w planie finansowym PFRON na dany rok kalendarzowy z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób z niepełnosprawnością należące do kompetencji samorządów powiatowych. W ramach tych środków Rada Powiatu Proszowickiego po zaopiniowaniu podziału na poszczególne zadania przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych powierza wykonanie uchwały Dyrektorowi Powiatowego Centrum. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej należą do kompetencji PCPR a zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizuje PUP. Aby zobrazować ilość wydatkowanych środków finansowych przez te instytucje, poniżej przedstawiono dane liczbowe w tabeli.

Środki finansowane PFRON przyznane zgodnie z algorytmem na lata 2016-2019

Zadania	rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Osoby indyw.	wtz	Osoby indyw.	wtz	Osoby indyw.	wtz	Osoby indyw.	wtz
Rehabilitacja społeczna	304816,47	399900	335667,06	399900	381128,85	414900	431480	452400
Rehabilitacja zawodowa	64998,53		67532,94		61131,15		70750	
Razem:	769715		803100		857320		954630	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach

Podział środków finansowych przyznanych przez PFRON w latach 2016-2019 zgodnie z algorytmem

Biorąc pod uwagę lata 2016-2019 można dostrzec, iż z roku na rok środki finansowe PFRON są zwiększane, lecz w dalszym ciągu nie zaspokajają w całości potrzeb osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Powiatu Proszowickiego. Poniżej wykresy obrazujące środki wydatkowane a kwoty wnioskowane przez osoby z niepełnosprawnością. Analizując takie dane ewidentnie zauważamy jak duże wsparcie jest potrzebne.

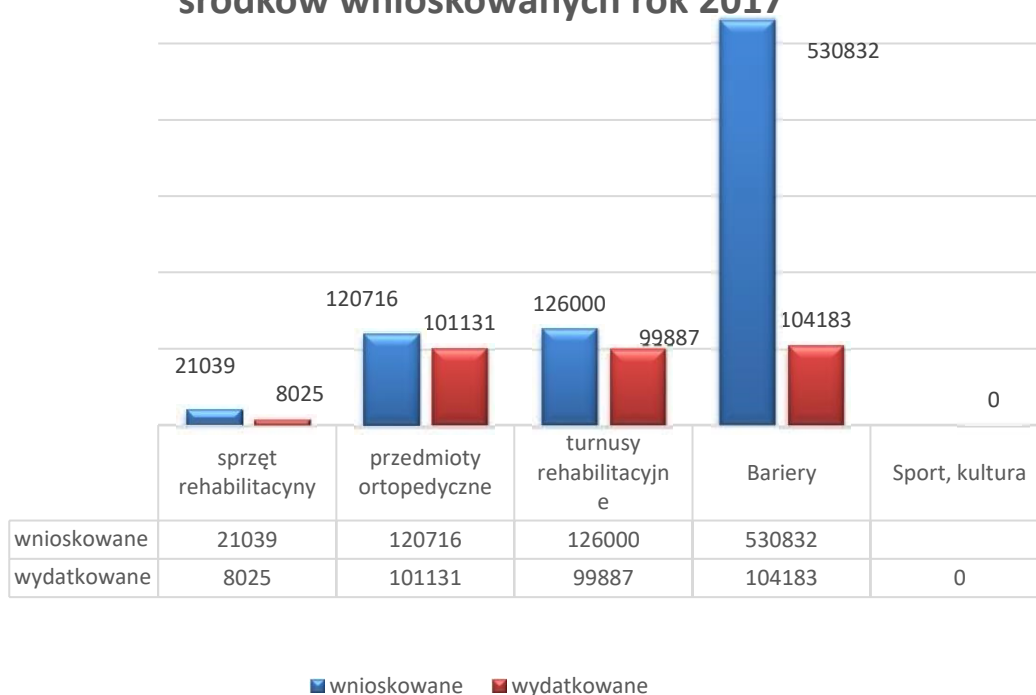
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach

Ilość środków wydatkowanych w danym roku na tle środków wnioskowanych rok 2016

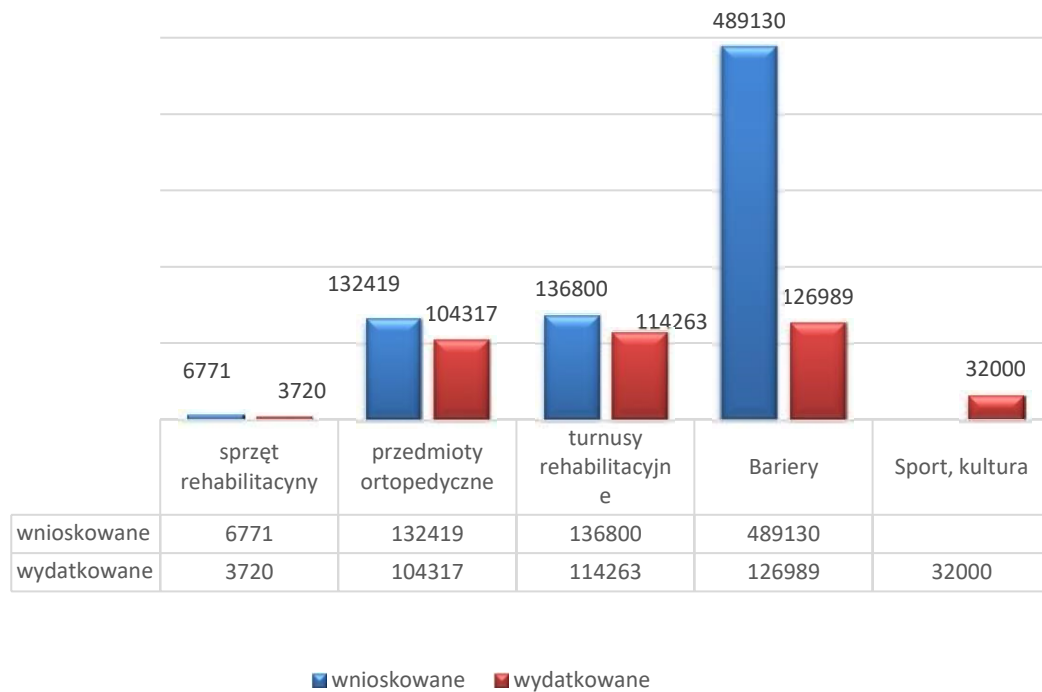

Ilość środków wydatkowanych w danym roku na tle środków wnioskowanych rok 2017

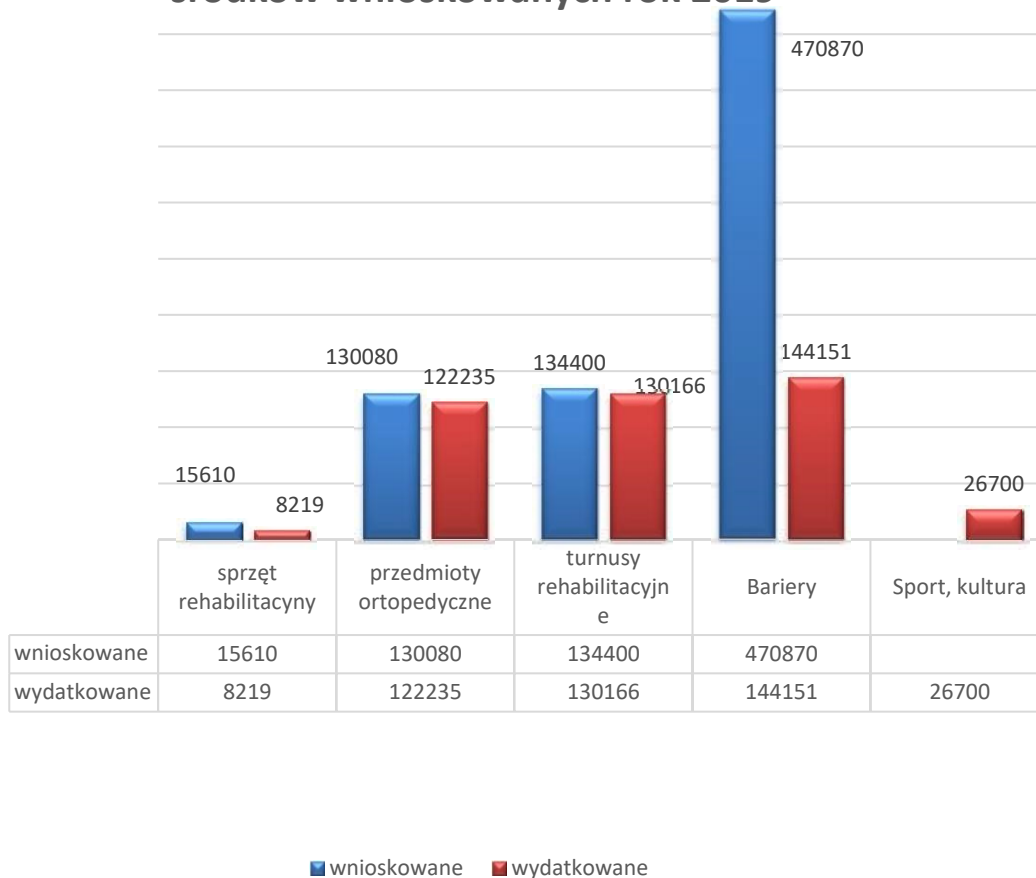

Ilość środków wydatkowanych w danym roku na tle środków wnioskowanych rok 2018

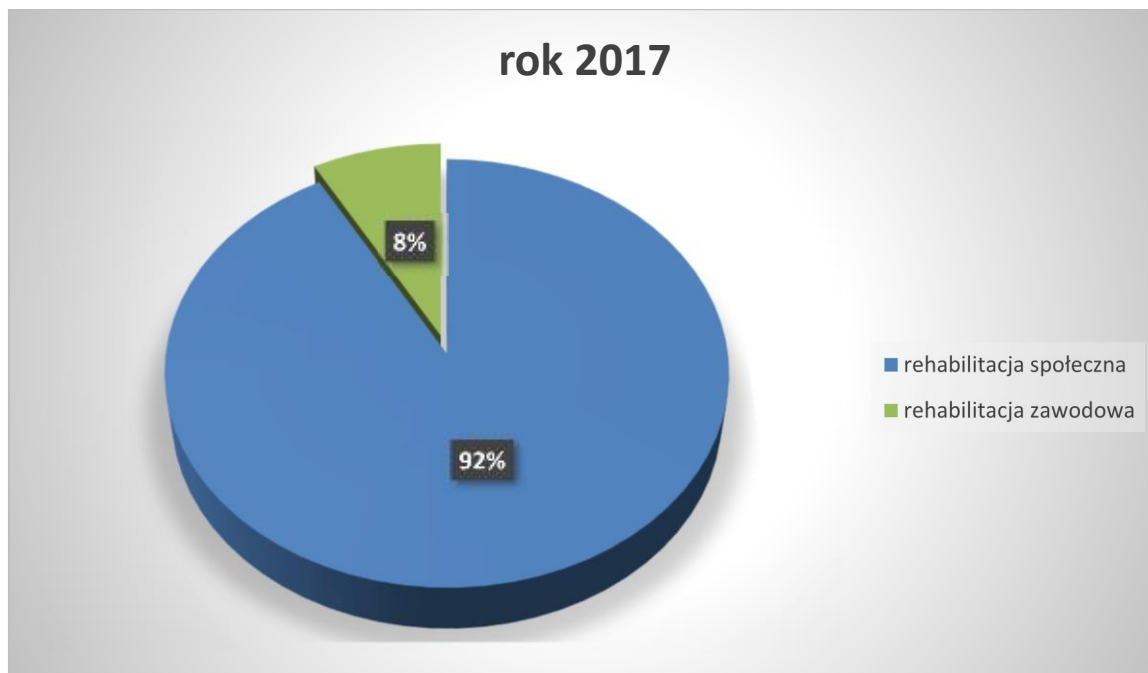
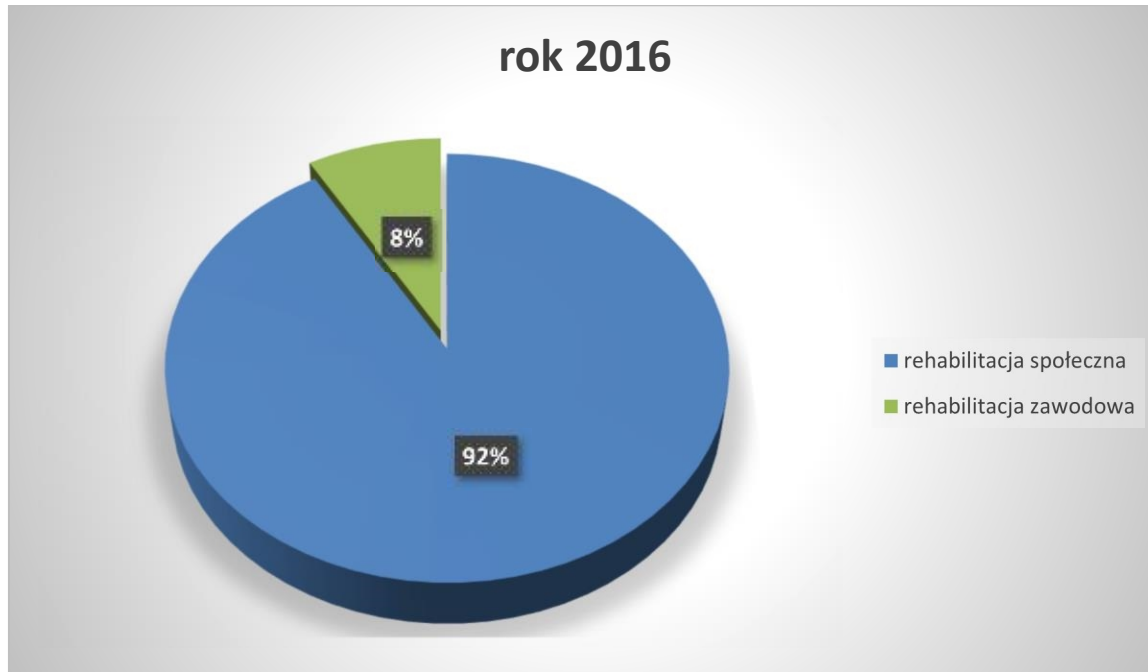
Ilość środków wydatkowanych w danym roku na tle środków wnioskowanych rok 2019

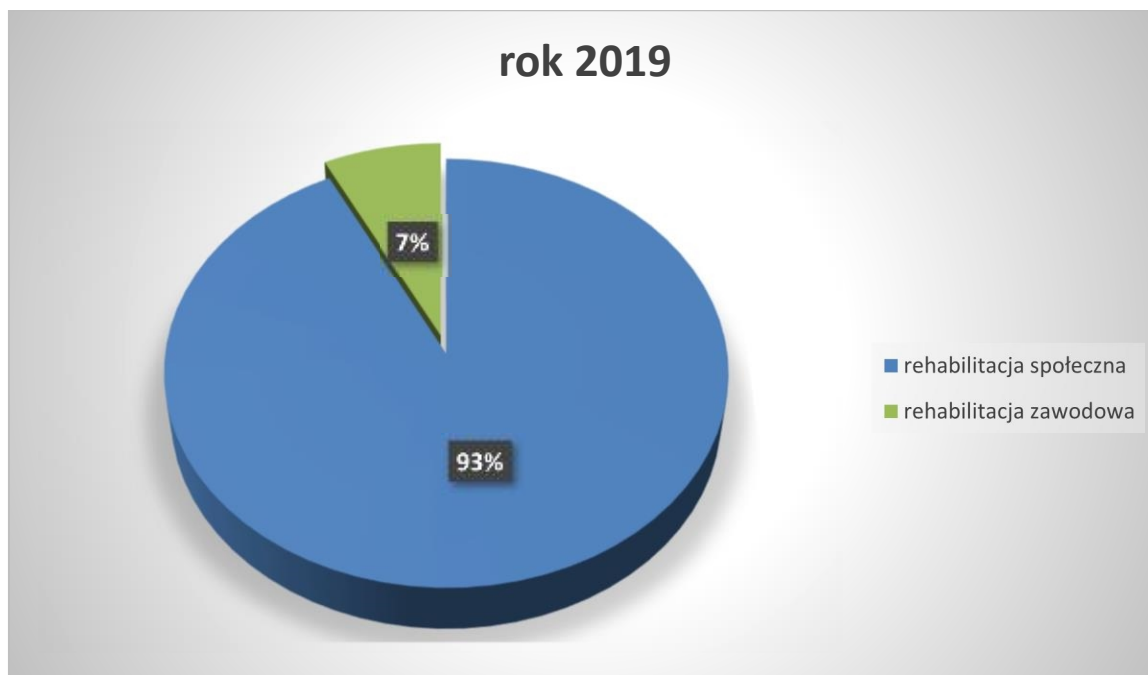
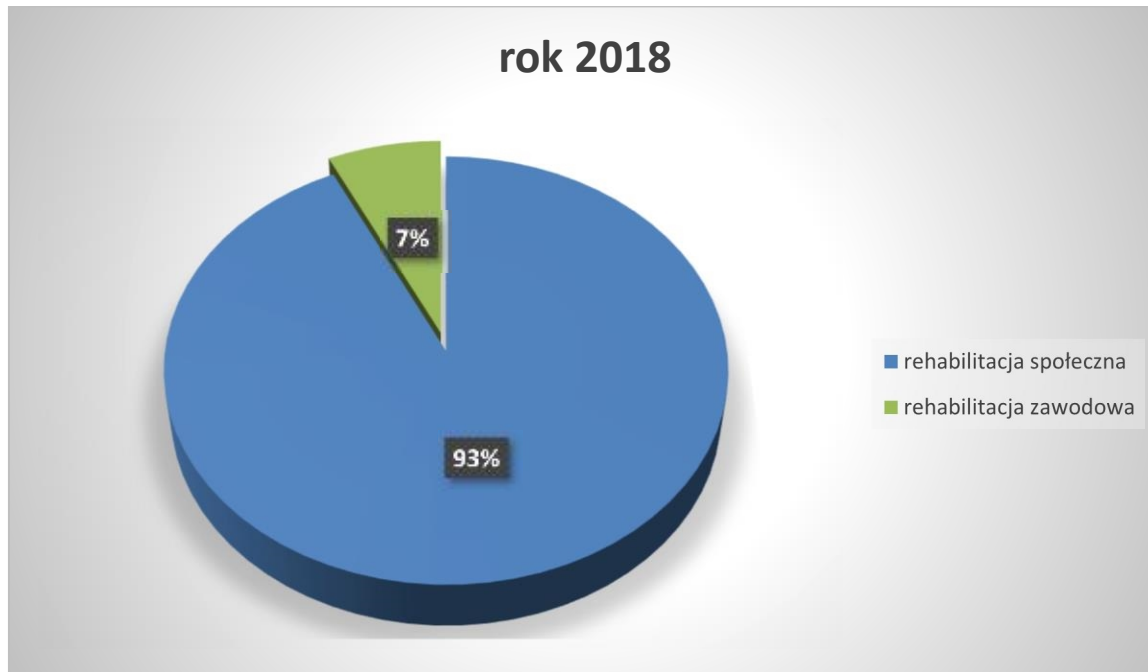

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach

Procentowy udział środków finansowych PFRON wydatkowanych w obrębie rehabilitacji społecznej i zawodowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach

Biorąc pod uwagę dane liczbowe oraz powyższe wykresy na uwagę zasługuje fakt, że przez 4 lata proporcje wydatkowanych środków na rehabilitację społeczną i zawodową się nie zmieniają. 7-8% przeznaczają się na rehabilitację zawodową a pozostałe 92-93% to rehabilitacja społeczna. Znacząca kwota wydatkowana na rehabilitację społeczną przeznaczana jest na działalność Warsztatów terapii Zajęciowej w Łyszkowicach.

Aby dokładniej zobrazować wpływ środków finansowych PFRON na mieszkańców Powiatu Proszowickiego w latach 2016-2019 poniżej został przedstawiony podział na dwa obszary.

Obszar I rehabilitacja społeczna

Celem rehabilitacji społecznej jest umożliwienie osobom z niepełnosprawnością uczestniczenia w życiu społecznym, a polega ona przede wszystkim na wyrobieniu zaradności osobistej pobudzaniu aktywności społecznej osoby z niepełnosprawnością, a także kształtowaniu umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach w głównej mierze realizowane są ze środków PFRON.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej:

1) Dofinansowanie do:

- a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych;
- b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów;
- d) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych, jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych;
- e) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
- f) rehabilitacji dzieci i młodzieży;
- g) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- h) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika

Turnus rehabilitacyjny to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Zasady organizacji turnusów rehabilitacyjnych określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.

Kategoria osób	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
Osoby dorosłe	39	42687	70	70429	89	93910	75	94099
Dzieci i młodzież	3	3294	8	9029	2	2368	7	10206
Opiekunowie osób dorosłych	15	10881	19	14473	21	16406	24	20028
Opiekunowie dzieci i młodzieży	3	2196	8	5956	2	1579	6	5833
Razem	60	59058	105	99887	114	114263	112	130166

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy ortopedyczne niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałego inwalidztwa, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego.

Do przedmiotów ortopedycznych zaliczamy np.: protezy kończyn, gorsety i kołnierze ortopedyczne, obuwie ortopedyczne, kule i laski inwalidzkie, balkoniki i podpórki do chodzenia, wózki inwalidzkie, indywidualne przedmioty pionizujące itp.

Środki pomocnicze to te środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź też umożliwiają, funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym np. szkła do okularów, cewniki, worki do zbioru moczu, aparaty słuchowe, wkładki uszne, pieluchomajtki, protezy, pieluchy anatomiczne, materace przeciwoślizgowe, peruki itp.

Osoby	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	kwota
Osoby dorosłe	408	121555	371	81097	337	79575	356	109223
Dzieci i młodzież	27	21886	14	20034	23	24742	30	13012
Razem	435	143441	385	101131	360	104317	386	122235

Sprzęt rehabilitacyjny jest to sprzęt niezbędny do rehabilitacji ruchowej lub innej, zaleconej przez lekarza w warunkach domowych, a który nie jest objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Osoby	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	kwota
Osoby dorosłe	1	500	11	6675	8	3720	12	6412
Dzieci i młodzież	1	647	1	1350	0	0	3	1807
Razem	2	1147	12	8025	8	3720	15	8219

Bariery architektoniczne – to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę poruszania się i codziennego funkcjonowania osobom niepełnosprawnym.

Bariery techniczne – to bariery wynikające z niepełnosprawności, które utrudniają lub uniemożliwiają osobie niepełnosprawnej funkcjonowania.

Bariery w komunikowaniu się – to ograniczenia wynikające z niepełnosprawności, uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i / lub przekazywanie informacji.

Rodzaj likwidacji barier	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba osób	Kwota dofinansowania	Liczba osób	Kwota dofinansowania	Liczba osób	Kwota dofinansowania	Liczba osób	Kwota dofinansowania
Architekton.	16	66904	18	69618	19	109978	17	101984
w komunikowaniu się	8	9840	10	11812	5	5279	16	19777
techniczne	15	24426	13	22753	6	11732	12	22390
Razem	39	101170	41	104183	30	126989	45	144151

Sport, kultura, rekreacja i turystyka - o dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

1. prowadzą działalność rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
2. udokumentują zapewnienie odpowiednich potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
3. udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

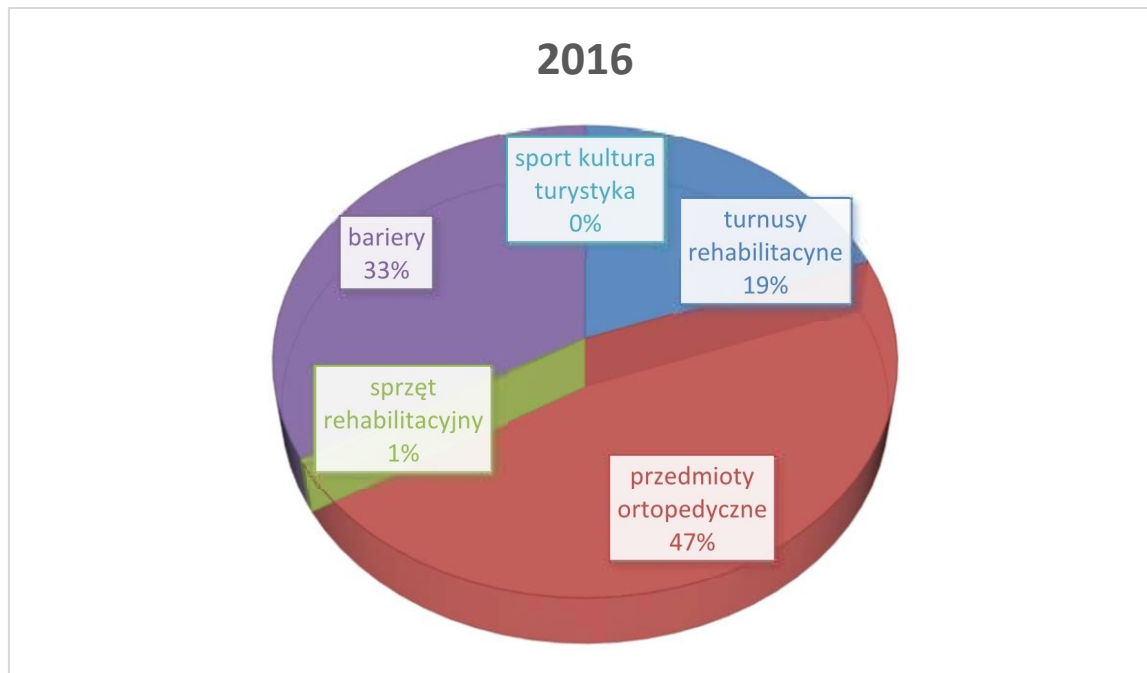

Wysokość dofinansowania może być przyznana w wysokości do 60% wartości przedsięwzięcia. Podstawę dofinansowania stanowi umowa zawarta przez Starostę Powiatu Proszowickiego z osobą prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej.

Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Osoby dorosłe	0	0	420	22400	970	32000	497	26700
dzieci i młodzież	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	0	0	420	22400	970	32000	497	26700

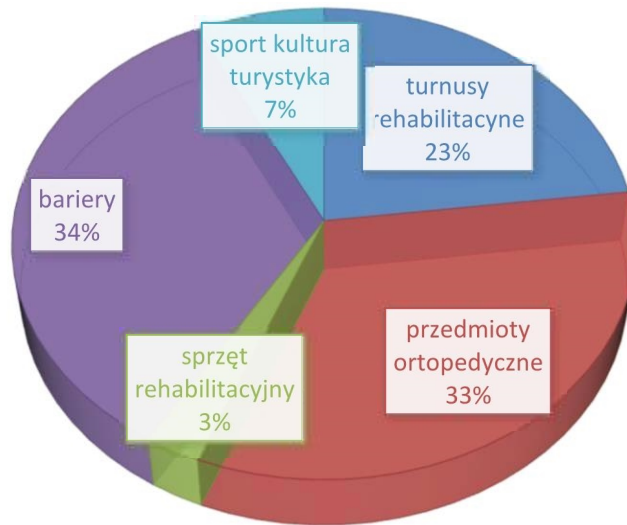
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach

Poniższe wykresy przedstawiają podział środków finansowych z zakresu rehabilitacji społecznej z podziałem na zadania, które zostały wymienione wyżej.

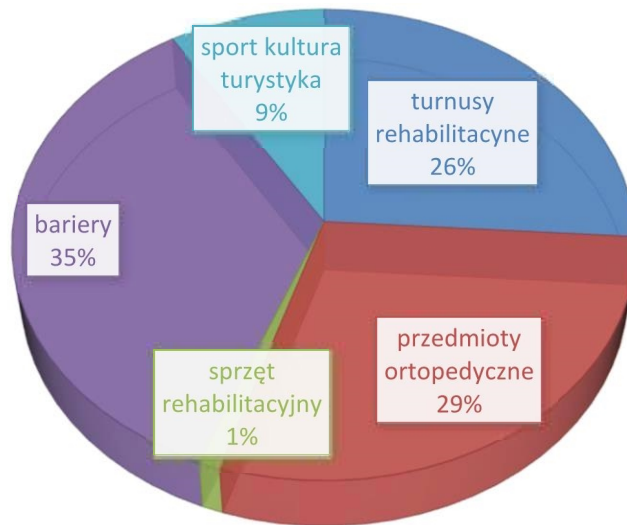

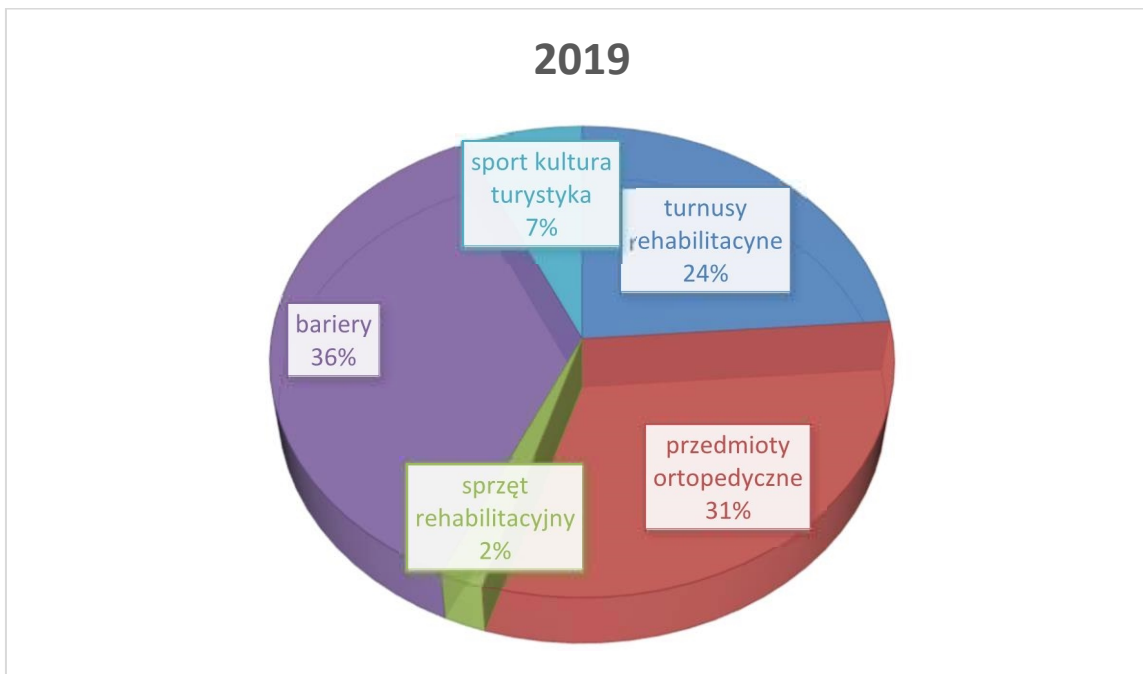

2017

2018

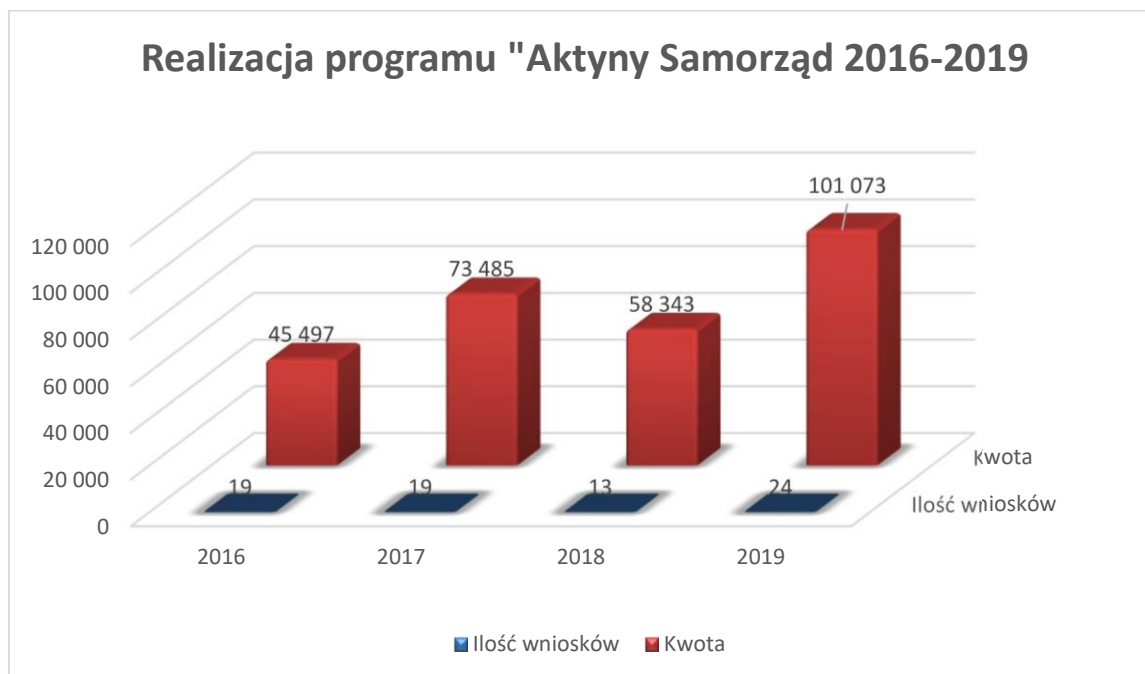
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach

Inne działania realizowane przez PCPR

1. Realizacja Programu Aktywny samorząd
2. Realizacja Projektu „Szansa na aktywność I, II”
3. Realizacja Programu Wyrównywanie różnic między regionami II, III”
4. Realizacja Programu Stabilne Zatrudnienie
5. Aplikowanie o środki finansowe w ramach Programu Opieka wychnieniowa
6. Wydanie Informatora dla osób niepełnosprawnych
7. Organizacja Małopolskich Dni Osób Niepełnosprawnych
8. Organizacja I i II Marszu Godności Osób Niepełnosprawnych

1. Aktywny samorząd

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Adresatami programu są głównie (głównie w wieku aktywności zawodowej) Poniższy wykres przedstawia środki finansowe wydatkowane w ramach programu.

2. Projekt „Szansa na aktywność”

Celem głównym projektu była aktywizacja społeczno – zawodowa mieszkańców Powiatu Proszowickiego.

Grupę Beneficjentów mogły stanowić osoby:

- z niepełnosprawnością oraz opiekunowie osób z niepełnosprawnością,
- bezrobotne
- wychowankowie pieczy zastępczej i rodziny zastępcze.

Łączna wartość projektu wyniosła 1 924 824,00 zł, w tym kwota 1 624 824,00 zł to środki pochodzące z EFS, pozostała kwota w wysokości 300 000,00 zł stanowiła udział własny powiatu. Projekt objął swoją pomocą 64 osoby z niepełnosprawnością. Osoby te zostały obojętne wsparciem ze strony psychologa, logopedy, lekarza rehabilitacji, rehabilitanta, asystenta osoby niepełnosprawnej, doradcy zawodowego oraz wsparciem grupowym m.in. były to warsztaty kompetencji społecznych dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej a także grupa wsparcia dla 7 osób z niepełnosprawnością. Jeden Uczestnik Projektu z niepełnosprawnością został skierowany na staż z kontynuacją zatrudnienia przez pracodawcę.

3. Wyrównywanie różnic między regionami

Celem tego programu jest wyrównywanie różnic między regionami w obszarze rehabilitacji osób niepełnosprawnych, w tym na likwidację barier w urzędach i placówkach edukacyjnych, w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania, likwidację barier transportowych oraz aktywizację zawodową tych osób. W ramach programu wyrównywanie różnic między regionami pozyskano środki na realizację następujących działań:

Rok 2016

Nie wpłynął żaden wniosek na realizację w/w programu.

Rok 2017

Gmina Koszyce otrzymała kwotę w wysokości 80.000,00 zł, która zgodnie z umową zostanie przekazana na zakup samochodu w ramach obszaru D – likwidacja barier transportowych dla: Dzienny Dom Senior Wigor w Książnicach Małych

Gmina Pałecznicza otrzymała kwotę w wysokości 121.430,00 z, która zgodnie z umową zostanie przekazana na zakup autobusu w ramach obszaru D – likwidacja barier transportowych dla: Środowiskowy Dom Samopomocy w Pałeczniczy

Rok 2018

Powiat Proszowicki otrzymał kwotę w wysokości 10.963,00 zł, która zgodnie z umową w ramach obszaru B – likwidacja barier architektonicznych zostanie przekazana na dostosowanie łazienek Starostwa Powiatowego.

Zespół Placówek Caritas otrzymał kwotę w wysokości 73.500,00 zł, która zgodnie z umową zostanie przekazana na zakup samochodu w ramach obszaru D – likwidacja barier transportowych

Rok 2019

Nie wpłynął żaden wniosek na realizację w/w programu.

4.Stabilne Zatrudnienie

Program ten ma na celu aktywizację osób z niepełnosprawnością poprzez między innymi doposażenie stanowiska pracy. Starostwo Powiatowe w Proszowicach wnioskowało o realizację modułu I „Instytucje”, którego bezpośrednimi adresatami są organy i instytucje wykonujące zadania z zakresu administracji publicznej, jednostki samorządu terytorialnego oraz państwowe i samorządowe instytucje kultury, które zatrudnią osoby niepełnosprawne. Koszt realizacji działań aktywizacyjnych w obszarze kosztów kwalifikowalnych w programie „STABILNE ZATRUDNIENIE” wyniósł 29328,67 zł

5.Opieka Wytchnieniowa

Program ten kierowany do opiekunów osób z niepełnosprawnością mający na celu odciążenie ich w codziennych czynnościach wynikających z niepełnosprawności podopiecznego.

W ramach programu samorząd powiatowy na wniosek Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach otrzymał środki z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na realizację zadania w wysokości 25 856,00 zł. Kwota o jaką wnioskowano wynikała z przeprowadzonych przez pracowników jednostki ankiet, jednakże ze względu na brak ofert specjalistów w kwotach zalecanych przez realizatora wykonanie zadania nie mogło być wykonane a środki finansowe wróciły na konto Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

6. Informator dla Osób Niepełnosprawnych

W 2017 roku pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach przy pomocy jednostek, których pomoc skierowana jest do osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin, opracowali informator, który na celu miał przede wszystkim zapewnić szybki dostęp do podstawowych informacji o instytucjach, funkcjonujących na terenie powiatu proszowickiego, świadczących usługi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

Informator przedstawia zakres zadań poszczególnych jednostek, ich dane teleadresowe, godziny przyjmowania interesantów, dostosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz informacje na temat ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym.

7. Małopolskie Dni Osób Niepełnosprawnych

Przyznane przez Województwo Małopolskie dofinansowanie na organizację MDON w Powiecie Proszowickim w 2017 roku pozwoliło na przeprowadzenie projektu, którego beneficjentem była liczna grupa osób niepełnosprawnych. Warto podkreślić, że MDON zorganizowano po raz pierwszy w Powiecie Proszowickim i było to możliwe ze względu na dofinansowanie zarówno ze strony Województwa Małopolskiego, jak i Powiatu Proszowickiego. Realizowany w 2017 roku projekt spotkał z się z bardzo dużą aprobatą przez środowiska osób niepełnosprawnych. Szacunkowa ogólna liczba wszystkich osób, które w różny sposób wzięły udział i były zaangażowane w obchody MDON w Powiecie Proszowickim przekracza znacznie 1000 osób. Łączna wartość zadania wyniosła 20998,23 z czego 6400,00 to wysokość środków własnych a 14598,23 to wysokość pomocy finansowej otrzymanej z Województwa Małopolskiego. MDON przyczyniły się do zapobiegania marginalizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

8. Marsz Godności

W czerwcu roku 2018, 2019. przy współpracy z organizacjami pozarządowymi zorganizowano kolejny już **II Powiatowy Marsz Godności Osób Niepełnosprawnych**, w których średnio bierze udział 250 osób z niepełnosprawnościami wraz opiekunami z domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, warsztatów terapii zajęciowej, osoby nie objęte pomocą tych instytucji. Marsz zorganizowano wspólnie z Zespołem Placówek Caritas, przy współpracy władz powiatowych i gminnych, policji, straży pożarnej, służby zdrowia. Takie działanie ma na celu przełamywanie negatywnych stereotypów w sferze niepełnosprawności, zauważeni tej grupy wśród społeczeństwa. Prezentowanie osiągnięć osób z niepełnosprawnościami (osiągnięcia plastyczne, literackie, sportowe), a także organizowanie spotkań sprzyja bezpośrednim kontaktom, a tym samym stwarza okazję do bliższego zapoznania się z problemami, potrzebami i możliwościami takich osób. Zwiększenie społecznej wrażliwości, w szczególności na gruncie lokalnym, pozwala na upowszechnienie wiedzy o chorobach i trudnościach osób dotkniętych kalectwem

Obszar II Rehabilitacja zawodowa

ZADANIA:

- Rozpoznanie potrzeb i możliwości zawodowych osób niepełnosprawnych oraz
- Udzielanie porad indywidualnych i grupowych oraz informacji zawodowej osobom niepełnosprawnym.

Powyższe zadania realizowane są w ramach usługi poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych. Jest ono prowadzone jest na zasadach przewidzianych dla pozostałych kategorii bezrobotnych z uwzględnieniem barier i indywidualnych ograniczeń osoby niepełnosprawnej.

Do obowiązków doradcy zawodowego należy m.in. udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym w wyborze optymalnej kariery zawodowej.

W trakcie rozmowy z doradcą zawodowym osoby niepełnosprawne uzyskały informacje dotyczące:

- możliwości nabycia kwalifikacji/przekwalifikowania
- różnych zawodów, specjalności, stawianych przez nie wymagań fizycznych i psychicznych oraz wskazań i przeciwwskazań, co do ich wykonywania,
- możliwości uzyskania zatrudnienia w danych zawodach i sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Poza indywidualnym kontaktem z doradcą zawodowym osoby mają możliwość udziału w zajęciach warsztatowych, zdobywając dodatkowe informacje i umiejętności w zakresie określenia swej pozycji na lokalnym rynku pracy, sposobów samodzielnego poszukiwania pracy i autoprezentacji w bezpośrednich kontaktach z pracodawcami.

ZADANIE:

- Aktywne pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych.

Pośrednictwo pracy prowadzone jest na zasadach przewidzianych dla ogółu bezrobotnych i poszukujących pracy

Dla osób niepełnosprawnych pozyskiwane są wolne miejsca pracy głównie w zawodach: pracownik sprząający, pomoc kuchenna, magazynier.

ZADANIE:

- Udzielanie osobom niepełnosprawnym dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej

Osoby niepełnosprawne posiadające status osoby bezrobotnej zainteresowane uruchomieniem własnej działalności gospodarczej mogą otrzymać ze środków Funduszu Pracy jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej w maksymalnej wysokości 600% przeciętnego wynagrodzenia (obowiązek prowadzenia działalności gospodarczej przez 12 m-cy).

Koniecznym warunkiem ubiegania się o środki jest pozytywna ocena pomysłu oraz testu badającego predyspozycje przedsiębiorcze. Kolejnym etapem jest udział w szkoleniu, podczas którego osoba bezrobotna opracowuje biznes plan własnego przedsięwzięcia. Osoba niepełnosprawna- poszukująca pracy może ubiegać się o takie środki w ramach przyznanego limitu środków PFRON (maksymalna kwota dotacji dwukrotnie wyższa, okres prowadzenia działalności wynosi 3 lata

ZADANIA:

- Finansowanie aktywnych instrumentów rynku pracy dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne lub poszukujące pracy (szkolenia, staże, itp.)

oraz

- Współpraca z pracodawcami w organizowaniu nowych miejsc pracy (w tym doposażenie stanowiska pracy) lub stażu finansowanych lub współfinansowanych ze środków PFRON

Staż daje osobie niepełnosprawnej możliwość podtrzymania kontaktu z pracą. Dla części osób niepełnosprawnych jest to okazja zaistnienia na rynku pracy poprzez przełamanie stereotypu, że osoba niepełnosprawna jest mniej wydajnym pracownikiem. Odbywanie stażu jest często nie tylko elementem rehabilitacji zawodowej, ale również społecznej.

W szkoleniach organizowanych przez urząd uczestniczą osoby niepełnosprawne posiadające status osoby bezrobotnej oraz poszukującej pracy. Są to szkolenia zawodowe - podnoszące kwalifikacje oraz szkolenie przygotowujące do prowadzenia własnej firmy. Finansowane są także studia podyplomowe, które pozwalają osobie niepełnosprawnej z wykształceniem wyższym zwiększyć swoje szanse na rynku pracy.

W ramach ww. zadań organizowane były również prace interwencyjne dla osób niepełnosprawnych, które dają pracodawcy korzyść w postaci częściowego zwrotu kosztów wynagrodzenia za zatrudnione osoby niepełnosprawne a osobie odbywającej zatrudnienie na umowę o pracę.

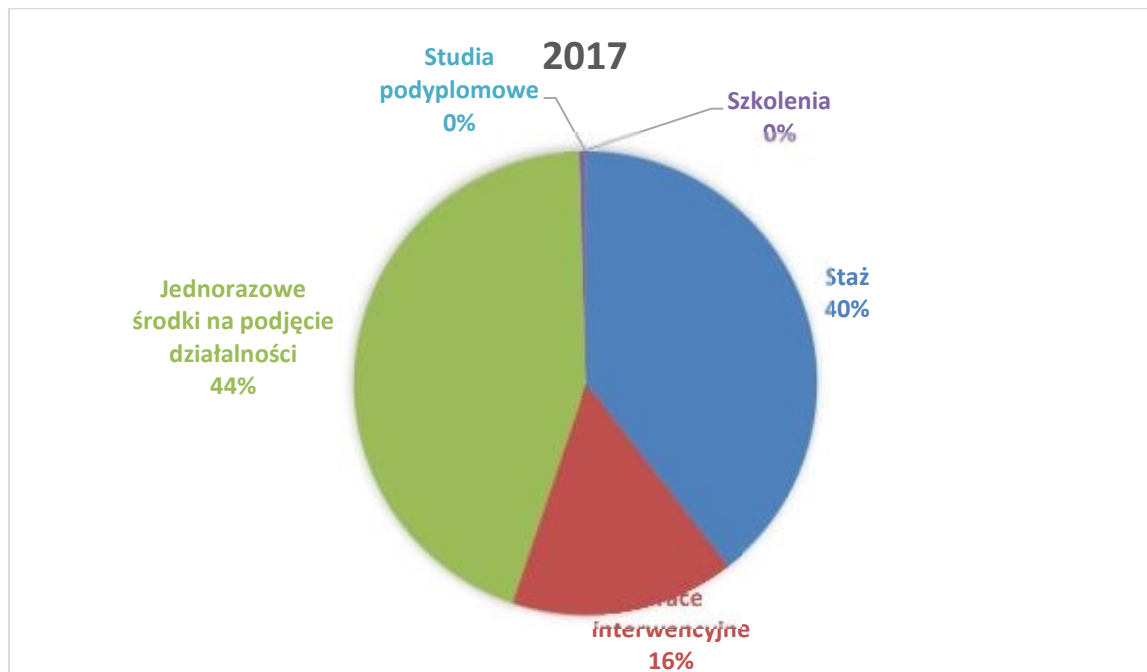
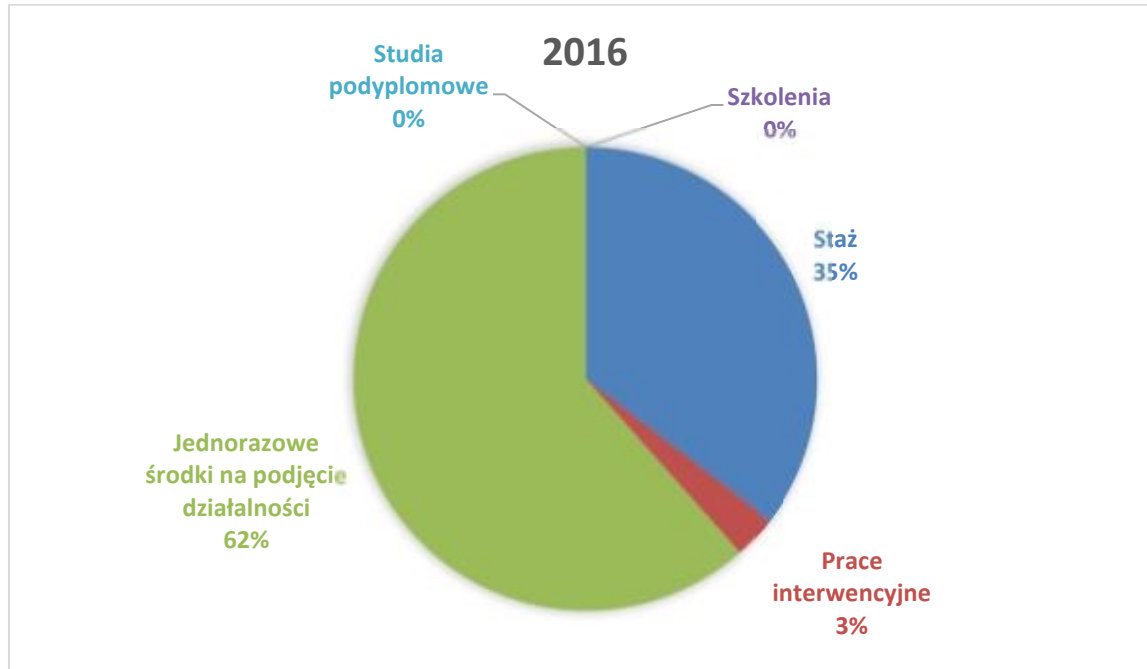
Lepszy dostęp do zatrudnienia osobom niepełnosprawnym daje możliwość sfinansowania przez urząd kosztów doposażenia nowego stanowiska pracy ze środków Funduszu Pracy oraz środków PFRON.

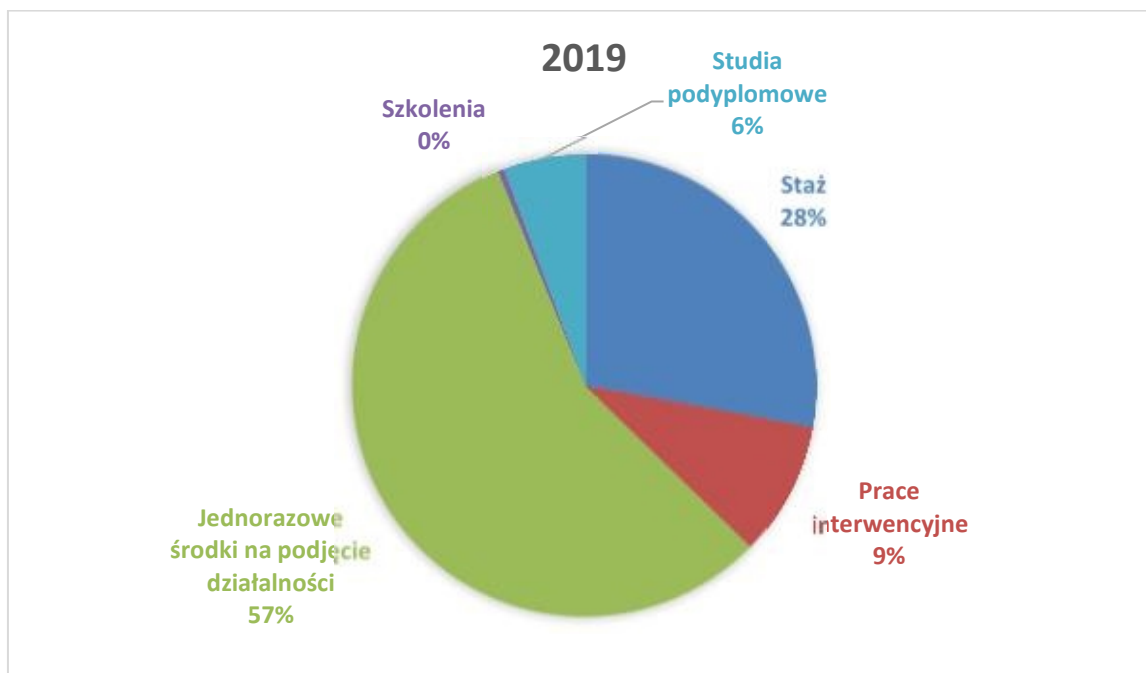
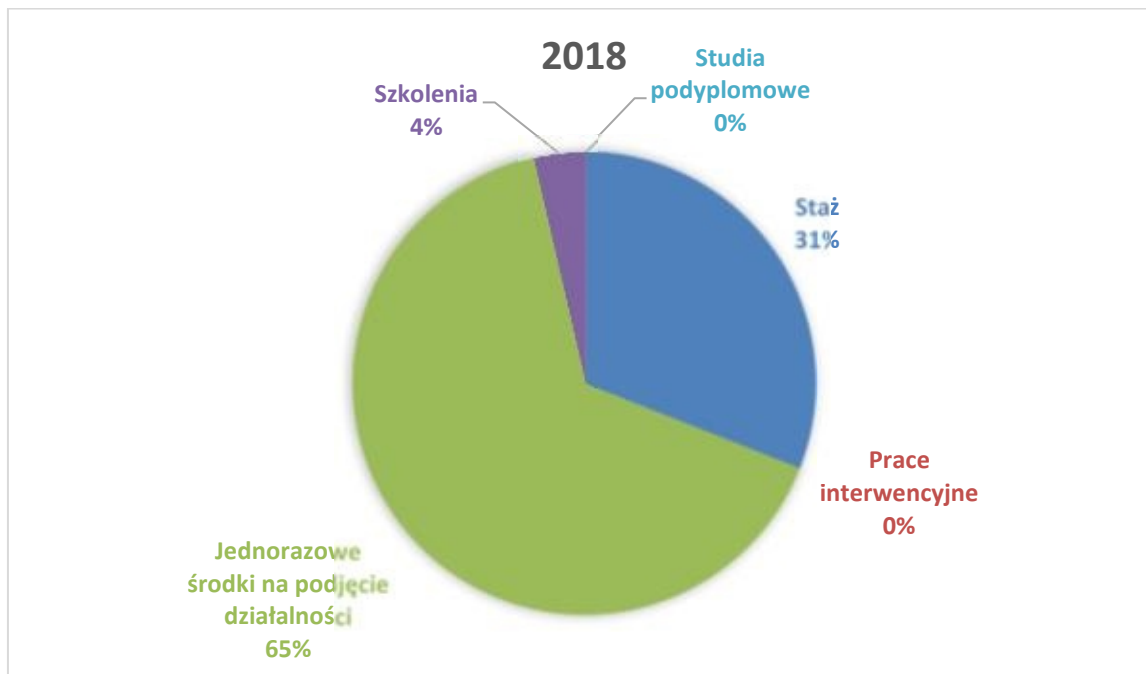
**Rehabilitacja zawodowa
wydatkowanie środków PFRON zgodnie z algorytmem w latach 2016-2019**

L. P.	Forma aktywizacji	Ilość osób	Wydatki (w zł.)	Ilość osób	Wydatki (w zł.)	Ilość osób	Wydatki (w zł.)	Ilość osób	Wydatki (w zł.)
		2016		2017		2018		2019	
1.	Staż	6	23 038,73	2	26 659,64	2	18 945,86	8	19 722,03
2.	Prace interwencyjne	1	1 959,80	1	10 594,30	0	0	1	6 674,70
3.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1	40 000,00	1	30 000,00	1	40 000,00	1	40 000,00
4.	Szkolenia	0	0	1	279,00	2	2 185,29	1	310,00
5.	Studia podyplomowe	0	0	0	0	0	0	1	4 042,62
RAZEM		8	64 998,53	5	67 532,94	5	61 131,15	12	70 749,35

Poniższe wykresy przedstawiają podział środków finansowych z zakresu rehabilitacji zawodowej z podziałem na zadania, które zostały wymienione wyżej.

Na terenie Powiatu Proszowickiego mieści się Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, która zapewnia kompleksową pomoc psychologiczno – pedagogiczną i psychoedukacyjną dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom, poprzez podejmowanie działań zgodnych z jej zadaniami, zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno – pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (z późn.zm.)

Poradnia pracuje wielozakresowo, wspiera zarówno dziecko, jak i jego rodzinę w zakresie:

- wczesnej diagnozy specjalistycznej,
- opracowania indywidualnego programu,
- terapii pedagogicznej, psychologicznej,
- rehabilitacji ruchowej, indywidualnej i grupowej,
- diagnozy kompetencji i zainteresowań

Realizowane zadania:

- A. Diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- B. Udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- C. Realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;

Liczba osób objętych wsparciem w latach 2016-2019

Rok szkolny	Liczba osób objętych wsparciem ogółem	dzieci w wieku przed-szkolnym	uczniowie szkół podstaw.	uczniowie gimnazjum	ucz. szkół ponadpod/ponadgim.	Osoby niepełnosprawne do 24r.ż.
2016/2017	612	108	408	88	8	0
2017/2018	492	40	422	25	5	0
2018/2019	574	93	466	7	8	0
2019/2020	382	31	345	0	6	0

Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego 2016-2017

Rodzaje orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego	dzieci do 3 roku	dzieci w wieku przed-szkolnym	uczniowie szkół podstaw.	uczniowie gimnazjum	ucz. szkół ponadpod / ponadgim.	Osoby niepełnosprawne do 24r.ż.	Ogółem
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	0	1	6	2	0	0	9
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym	0	0	0	0	0	0	0
Z niepełnościami sprzężonymi	0	0	4	1	0	0	0
Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	0	0	1	0	0	0	0

Liczba wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia 2018-2019

Rodzaje orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego	dzieci do 3 roku	dzieci w wieku przed-szkolnym	uczniowie szkół podstaw.	uczniowie gimnazjum	ucz. szkół ponadpod / ponadgim.	Osoby niepełnosprawne do 24r.ż.	Ogółem
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	0	2	14	1	1	0	18
Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym	0	0	0	0	0	0	0
Z niepełnościami sprzężonymi	1	2	0	0	0	0	3
Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	0	3	0	0	0	0	3

Analizując lata 2016-2019 można zauważyć znaczny wzrost wydanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Największy wzrost odnotowano w przypadku uczniów szkół podstawowych w przypadku niepełnosprawności intelektualnej w stopniu lekkim.

Wydane opinie w sprawach 2016-2017

Formy pomocy bezpośredniej	dzieci do 3 roku	dzieci w wieku przed-szkolnym	uczniowie szkół podstaw.	uczniowie gimnazjum	ucz. szkół ponadpod/ponadgim.	Osoby niepełnosprawne do 24r.ż.	Ogółem
Wczesnego wspomaganie rozwoju:	6	13	2	0	0	0	21
Przyspieszenia obowiązku szkolnego:	0	5	0	0	0	0	5
Odroczenia obowiązku szkolnego:	0	3	0	0	0	0	3
Zwolnienia z nauki drugiego języka obcego:	0	0	0	1	0	0	1
Dostosowania wymagań edukacyjnych:	0	7	107	21	1	0	136
Objęcia dziecka pomocą psychopeda. w przedszkolu:	0	1	0	0	0	0	1
Objęcia dziecka pomocą psychopeda. w szkole lub pl. oświat.:	0	6	83	18	0	0	107
Inne opinie związane z kształceniem i wychowaniem dziecka:	0	2	5	1	1	0	9
O specyficznych trudnościach w uczeniu się:	0	0	53	16	1	0	70

Wydane opinie w sprawach 2017-2018

Formy pomocy bezpośredniej	dzieci do 3 roku	dzieci w wieku przedszkolnym	uczniowie szkół podstawowych.	uczniowie gimnazjum	ucz. szkół ponadpodst./ponadgimn.	Osoby niepełnosprawne do 24 r.ż.	Ogółem
Wczesnego wspomaganie rozwoju:	10	1	1	0		0	12
Przyspieszenia obowiązku szkolnego:	0	2	0	0	0	0	2
Odroczenia obowiązku szkolnego:	0	3	0	0	0	0	3
Dostosowania wymagań edukacyjnych:	0	4	101	7	0	0	112
Pierwszeństwa w przyjęciu ucznia z problemami zdrowotnymi do szk. ponadgimnazjalnej/ponadpodstawowej:	0	0	0	1	0	0	1
Objęcia dziecka pomocą psychoped. w przedszkolu:	0	2	0	0	0	0	2
Objęcia dziecka pomocą psychoped. w szkole lub pl. oświat.:	0	0	35	2	0	0	37
Inne opinie związane z kształceniem i wychowaniem dziecka:	0	0	2	0	0	0	2
O specyficznych trudnościach w uczeniu się:	0	0	34	7	0	0	41
Zindywidualizowanej ścieżki kształcenia	0	0	4	0	0	0	4

4. Potrzeby osób z niepełnosprawnością

Właściwe planowanie polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnością wymaga zidentyfikowania problemów, na które w codziennym życiu napotykają osoby z niepełnosprawnością.

W tym celu przeprowadzona została ankieta potrzeb i oczekiwań niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Proszowickiego.

W wyniku dokonanej analizy potrzeb i oczekiwań osób z niepełnosprawnością względem instytucji świadczącym pomoc tej grupie mieszkańców naszego powiatu wyeksponowane zostały następujące problemy:

- a) niewystarczające wsparcie zarówno dziecka z niepełnosprawnością od momentu jego urodzenia oraz jego najbliższego otoczenia, dlatego konieczne jest podejmowanie działań mających na celu wczesną interwencję,
- b) istnienie barier architektonicznych, które w znacznej mierze utrudniają osobom z niepełnosprawnościami dostęp do instytucji użyteczności publicznej oraz barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością ruchową, co wymaga ciągłej poprawy infrastruktury otoczenia i działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych
- c) istnienie barier transportowych, co wymaga dostosowywania środków transportu dla osób z niepełnosprawnością z dysfunkcją narządu ruchu
- d) ograniczenie w korzystaniu z usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych, co wymaga podjęcia działań mających na celu zapewnienie ciągłej rehabilitacji ruchowej oraz zwiększenie ilości godzin usług opiekuńczych
- e) poczucie odrzucenia i niepełnej akceptacji osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym, co wymaga zintensyfikowania działań, mających na celu integrację osób z niepełnosprawnością ze społeczeństwem, poprzez podejmowanie akcji informacyjno-edukacyjnych kształtujących dobre nastawienie społeczne do osób z niepełnosprawnością, przełamywanie stereotypów.

5. Analiza SWOT

Opracowanie analizy SWOT jest istotą w procesie planowania strategicznego i stanowi punkt wyjściowy dla realizacji poszczególnych celów założonych w programie. Jest to efektywna metoda identyfikacji słabych i silnych stron w działaniach, jakie podejmuje się na rzecz osób z niepełnosprawnością. Pozwala ona skoncentrować uwagę na najważniejszych strategicznych czynnikach w każdej z czterech grup (S, W, O, T). Schemat analizy SWOT wymusza dostrzeżenie wewnątrz podmiotu zarówno mocnych, jak i słabych stron, a w otoczeniu zarówno zagrożeń, jak i szans rozwojowych.

Rezultaty analizy prezentuje się zazwyczaj w formie macierzy, która ułatwia zrozumienie położenia podmiotu i wyciągnięcie wniosków. Taka wizualizacja pozwala na przykład na znalezienie potencjalnych źródeł rozwoju, między innymi poprzez zestawienie odpowiednich silnych stron i możliwości. Z drugiej strony, pozwala ona wykryć zagrożenia zewnętrzne, które mogą mieć szczególnie niekorzystne skutki dla badanej jednostki. Poszczególne czynniki określone przez zespół osób zaangażowanych w tworzenie programu zostały ujęte w czteropolową macierz zamieszczoną poniżej.

Pojawienie się wielu słabych i mocnych stron w analizie SWOT, świadczy o dużej wiedzy na temat zjawiska niepełnosprawności w Powiecie Proszowickim i funkcjonującym systemie działań podmiotów na rzecz osób niepełnosprawnych. Wiedzę tę należy rozwijać i ciągle aktualizować, ponieważ problemy z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne nieustannie się zmieniają. Wynik prac obrazują prezentowane poniżej zestawienia.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">❖ rozwinięta współpraca instytucji w zakresie wsparcia inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych (urząd pracy, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, pracodawcy)❖ Spójna realizacja zadań powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON❖ Funkcjonowanie dziennych ośrodków wsparcia,❖ Realizacja projektów dla bezrobotnych długotrwale, 50+, niepełnosprawnych❖ Dostęp do informacji o realizowanych działaniach na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem❖ Funkcjonujący Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.❖ Współpraca instytucji samorządowych z pozarządowymi w zakresie wsparcia	<ul style="list-style-type: none">❖ Niewystarczające wsparcie rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym od chwili jego urodzenia❖ Słaby rynek pracy❖ Brak wolontariatu❖ Niski poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych utrudniający podjęcie zatrudnienia❖ Ograniczona liczba miejsc dla osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy jak również zakładów pracy chronionej❖ Niska aktywność osób bezrobotnych niepełnosprawnych na rynku pracy❖ Słabo rozwinięta spółdzielczość socjalna jako miejsce pracy dla osób w trudnej sytuacji❖ Niska świadomość pracodawcy o możliwościach zatrudnienia osób niepełnosprawnych❖ Bariery ekonomiczne (niskie dochody osób niepełnosprawnych)

<ul style="list-style-type: none">❖ inicjatyw na rzecz osób niepełnosprawnych.❖ Cykliczne imprezy sportowe, kulturalne, rekreacyjne i turystyczne dla osób niepełnosprawnych organizowane na terenie Powiatu Proszowickiego❖ Zwiększony dostęp do informacji – opracowanie informatora dla Osób Niepełnosprawnych❖ Aktywne organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnością.❖ Aktywność instytucji w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.❖ Doświadczenie organizacji pozarządowych i instytucji w planowaniu czasu wolnego, imprez kulturalnych, integracyjnych, sportowych dla osób niepełnosprawnych.❖ Powstawanie stowarzyszeń, klubów Senior – Wigor, Senior +❖ Zapewnienie różnych, dodatkowych form wsparcia dzięki realizacji projektów unijnych❖ Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników PCPR❖ Podniesienie świadomości społecznej w zakresie uznania prawa osób niepełnosprawnych do pełnej integracji ze społeczeństwem oraz możliwości egzekwowania przysługujących praw.❖ Organizacja Marszu Godności Osób Niepełnosprawnych❖ Opracowanie ankiety mającej na celu diagnozę problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych w powiecie❖ Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do osób niepełnosprawnych❖ Ciągła likwidacja barier transportowych oraz architektonicznych❖ Ciągła współpraca PPP z placówkami oświatowymi❖ Szkoła podstawowa z oddziałami integracyjnymi	<ul style="list-style-type: none">❖ Niedostateczna wysokość środków otrzymywanych z PFRON❖ Niewystarczająca obsada kadrowa w JST❖ Niewystarczająca diagnoza problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych w mieście,❖ Brak możliwości pozyskiwania mieszkań dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym mieszkań treningowych oraz chronionych dla osób niepełnosprawnych,❖ Trudne warunki lokalowe, niedostosowane do potrzeb petenta Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie❖ Brak ZAZ na terenie Powiatu❖ Brak wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego
---	--

❖ Realizacja przez powiat projektu – „Tele-aniol”	
❖ SZANSE	❖ ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none">❖ fundusze pochodzące ze środków unijnych❖ Współpraca między powiatem a gminami❖ połączenie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych❖ upowszechnienie i rozwój pracy zdalnej szczególnie dla osób o ograniczonych możliwościach poruszania się❖ Krajowy Fundusz Szkoleniowy pozwalający na utrzymanie w zatrudnieniu❖ Ciągłe podnoszenie kwalifikacji kadry zajmującej się realizacją zadań dotyczących osób niepełnosprawnych.❖ Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej zatrudniających osoby niepełnosprawne, także przy zadaniach publicznych❖ Likwidacja barier architektonicznych, transportowych w placówkach publicznych ze środków zewnętrznych❖ Wzrastająca społeczna akceptacja osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym.❖ Możliwość tworzenia wolontariatu przy realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych,❖ Wzrost świadomości pracowników samorządowych, dotyczący problematyki osób niepełnosprawnych❖ Rosnąca świadomość społeczna w zakresie integracji osób niepełnosprawnych❖ Postęp w medycynie i rehabilitacji wielu chorób,	<ul style="list-style-type: none">❖ ograniczenie środków finansowych PFRON na realizację zadań z rehabilitacji społecznej i zawodowej,❖ wzmacnianie postaw wyuczonej bezradności oraz uzależnienia od programów pomocowych❖ pogorszenie sytuacji lokalnych przedsiębiorców w wyniku COVID skutkujące redukcją zatrudnienia❖ Niski status materialny osób niepełnosprawnych❖ Starzenie się społeczeństwa❖ Spowolnienie gospodarcze❖ Stereotypy dotyczące osób niepełnosprawnych w pracy (mniejsza wydajność pracy)❖ Ukrywanie przez osoby niepełnosprawne swojej niepełnosprawności z powodu strachu przed utratą pracy❖ Zmniejszająca się liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych❖ Wypalenie zawodowe osób udzielających wsparcia.❖ Trudności z pozyskaniem środków własnych dla uczestnictwa w programach unijnych i pozostałych,❖ Nadmierna biurokracja w dystrybucji środków finansowych❖ Tendencje do przesuwania rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych do systemu pomocy społecznej,❖ Niedoskonałość i nadmiar przepisów prawnych❖ Częste zmiany przepisów dotyczące osób niepełnosprawnych❖ Brak wykwalifikowanej kadry do pozyskiwania środków Unijnych❖ Brak wiedzy i świadomości lekarzy na temat pomocy finansowej PFRON❖ Niewystarczająca liczba specjalistów PPP

6. Cele Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2021-2026

Cel główny:

Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zapewnienie poszanowania praw osób z niepełnosprawnością

Najważniejszym obszarem, na który należy zwrócić uwagę w zakresie organizacji działań skierowanych do osób z niepełnosprawnością jest podejmowanie czynności, mających na celu usuwanie barier społecznych i psychologicznych wpływających na wzmocnienie postaw, które mają dążyć do prowadzenia samodzielnego życia.

Ważne jest stworzenie warunków, które prowadziłyby do zwiększenia integracji ze środowiskiem lokalnym, a w efekcie poprawy życiowej samodzielności osób z niepełnosprawnością, jak również ich rodzin oraz do wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Pokonywanie skutków niepełnosprawności może przyczynić się do osiągnięcia optymalnego poziomu życia przez osoby z niepełnosprawnością. Prowadzenie działań skierowanych do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin jest niezbędnym warunkiem wspomagającym zwiększenie aktywności tej części społeczności Powiatu Proszowickiego.

Wyrównywanie szans i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej oraz zawodowej należy podzielić na trzy kategorie.

1. Udział osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym

Cel operacyjny 1- podejmowanie działań w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością

Wczesna interwencja oraz wczesne wspomaganie rozwoju to jedne z pierwszych form wsparcia, z jakich może skorzystać rodzina, w której pojawia się dziecko z niepełnosprawnością. Obie te formy uzupełniają się wzajemnie, tworząc tak zwaną wczesną, wielospecjalistyczną, kompleksową i skoordynowaną sieć pomocy, której podstawą jest spójny program, wspólnie opracowany, realizowany i objęty ewaluacją przez odpowiednio przygotowanych specjalistów niezbędnych dla danego dziecka.

Działania:

- ✓ poprawa jakości życia dziecka z niepełnosprawnością,
- ✓ rozwijanie zainteresowania otoczeniem,
- ✓ pomoc w pełnym wykorzystaniu potencjału rozwojowego dziecka i dostrzeganie jego mocnych stron
- ✓ udzielanie pomocy rodzicom w tworzeniu jak najlepszych warunków dla jego rozwoju

- ✓ zapobieganie nieprawidłowościom rozwojowym, które można określić w trakcie diagnozy funkcjonowania dziecka i warunków, w jakich się ono rozwija
- ✓ ustalenie wieloprofilowego programu usprawniania dziecka z wielorakimi zaburzeniami
- ✓ wczesna - kompleksowa profilaktyka niepełnosprawności, przygotowanie i pomoc rodzinom w rehabilitowaniu dziecka w domu oraz świadomym, prawidłowym pielęgnowaniu dziecka;

Cel operacyjny 2 – zapewnienie osobom z niepełnosprawnością uczestnictwa w życiu społecznym poprzez realizację zadań finansowanych przez PFRON, dostosowanie przestrzeni do ich potrzeb.

Główne działania z tego obszaru obejmują dążenia do umożliwienia osobom z niepełnosprawnością uczestniczenia w życiu społecznym, poprzez niwelowanie ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, sytuacji życiowej lub ekonomicznej oraz dążenie do likwidacji barier fizycznych i psychologicznych w społeczeństwie, przy zachowaniu ich praw do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia i uzyskania niezbędnych środków, umożliwiających wyrównywanie szans, zmniejszonych wskutek niepełnosprawności.

Działania:

1. Realizacja działań w ramach zadań dofinansowanych ze środków PFRON,
 - ✓ wspieranie działań służących likwidacji barier architektonicznych dla osób mających trudności w poruszaniu się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej,
 - ✓ wspieranie działań służących likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - ✓ zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w niezbędne przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - ✓ zaopatrzenie osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny w związku z ich indywidualnymi potrzebami, a także w sprzęt rehabilitacyjny dla podmiotów publicznych i niepublicznych prowadzących działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - ✓ wspieranie działań służących likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - ✓ uczestnictwo osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych,
 - ✓ wspieranie działalności warsztatów terapii zajęciowej oraz ich rozwój w miarę występujących potrzeb i możliwości a także tworzenie systemu przepływów dla uczestników warsztatów terapii zajęciowej np. w formie spółdzielni socjalnych, zakładów aktywności zawodowej, zakładów pracy chronionej, ośrodków wsparcia lub innych alternatywnych form,
 - ✓ wspieranie działań w zakresie zwiększenia udziału osób niepełnosprawnych w integracyjnych imprezach turystycznych, sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych,
 - ✓ podejmowanie działań zmierzających do zwiększenia samodzielności osób niepełnosprawnych poprzez realizację programów ogłaszanych przez PFRON – między innymi „Aktywny Samorząd” „Wyrównywanie różnic między regionami”
2. Organizacja warsztatów, szkoleń dla osób niepełnosprawnych oraz dla osób działających w imieniu i na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Rozpowszechnianie informacji dotyczących organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz zakresu realizowanych przez nie działań,

4. Wspieranie działań organizacji pozarządowych, stałe włączanie ich w realizację zadań na rzecz osób niepełnosprawnych m.in.
 - ✓ Organizacja szkoleń i imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych.
 - ✓ Zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych urzędów, placówek edukacyjnych i zakładów opieki zdrowotnej poprzez likwidację barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej w powiecie
 - ✓ Zmniejszenie barier transportowych w placówkach wsparcia dziennego i całodobowego poprzez zakup lub przystosowanie pojazdów przeznaczonych do przewozu osób niepełnosprawnych.
 - ✓ Pozyskanie środków finansowych na remont WTZ
 - ✓ Podniesienie świadomości osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i uprawnieniach
 - ✓ Wspieranie placówek, instytucji i stowarzyszeń zajmujących się rehabilitacją i innymi działaniami podejmowanymi na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - ✓ Inicjowanie tworzenia grup, placówek, ośrodków wsparcia oraz rozwoju usług opiekuńczych dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi,
 - ✓ Prowadzenie poradnictwa terapeutycznego oraz przekazywanie informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
 - ✓ Wspieranie rodzin z osobą niepełnosprawną poprzez upowszechnienie i rozwój usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych – opieka wytchnieniowa,
 - ✓ Dostosowanie placówek oświatowych i innych obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
 - ✓ Upowszechnienie informacji o możliwościach dostosowania mieszkań do wymogów osób niepełnosprawnych,

2. Udział osób z niepełnosprawnością w życiu zawodowym:

Cel operacyjny – Niwelowanie barier utrudniających osobom z niepełnosprawnościami wejście na rynek pracy.

Główne działania z tego obszaru obejmują dążenia do ułatwienia osobom niepełnosprawnym uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego poprzez umożliwienie im korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Działania:

1. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy w celu uzyskania i utrzymania zatrudnienia
2. Analiza potrzeb zawodowych oraz przygotowanie do skutecznego poruszania się po rynku pracy (określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a także prognozowanie zmian na lokalnym rynku pracy),
3. Prowadzenie informacji zawodowej oraz poradnictwa zawodowego z uwzględnieniem specyfiki potrzeb, oczekiwań oraz uwarunkowań psychofizycznych osób niepełnosprawnych,
4. Integracja i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych w ramach szkoleń grupowych

- organizowanych przez powiatowy urząd pracy,
5. Podnoszenie i poszerzanie kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych wymagających indywidualnego procesu szkoleniowego,
 6. Realizacja usług pośrednictwa pracy poprzez:
 - ✓ bieżącą obsługę osób niepełnosprawnych,
 - ✓ kompetentną obsługę,
 - ✓ pozyskiwanie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych,
 - ✓ współpracę z pracodawcami,
 - ✓ monitorowanie efektów poszukiwania pracy,
 7. Organizacja staży,
 8. Promocja i realizacja zatrudnienia subsydiowanego,
 9. Pomoc w podejmowaniu działalności gospodarczej – przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia, doradztwo organizacyjno prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej,
 10. Informowanie o projektach na rzecz osób niepełnosprawnych realizowanych przez instytucje zewnętrzne,
 11. Współpraca z partnerami rynku pracy w zakresie realizacji działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
 12. Współdziałanie z podmiotami realizującymi zatrudnienie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy i w warunkach pracy chronionej,
 13. Wspieranie podmiotów ukierunkowanych na tworzenie zakładów aktywności zawodowej,
 14. Refundowanie pracodawcom dodatkowych kosztów przystosowania stanowisk pracy, adaptacji pomieszczeń zakładu pracy oraz adaptacji lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie w zakładzie pracy,
 15. Refundowanie kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych,
 16. Propagowanie dobrych praktyk w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na różnych stanowiskach pracy – promocja rzetelnego wizerunku niepełnosprawnego pracownika,
 17. Prowadzenie kampanii medialnych skierowanych do pracodawców i osób niepełnosprawnych.

3. Przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnością

Cel operacyjny 1- Podnoszenie świadomości społecznej w kontekście problemu niepełnosprawności oraz budowa pozytywnego wizerunku osoby z niepełnosprawnością w społeczeństwie.

Działania:

1. Działania zmierzające do podnoszenia świadomości społecznej w zakresie praw osób niepełnosprawnych do samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia,
2. Wspieranie, promowanie i podejmowanie inicjatyw zmierzających do zwiększenia obecności osób niepełnosprawnych w życiu publicznym – usuwanie barier kulturowych, społecznych, fizycznych, zawodowych i edukacyjnych- Marsz Godności,
3. Upowszechnianie informacji o przysługujących osobom niepełnosprawnym uprawnieniach – ulotki, informatory, broszury, internet itp.
4. Wspieranie grup samopomocowych oraz rozwój wolontariatu na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom.
5. Rozpowszechnianie informacji dot. organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz zakresu realizowanych przez nich działań – współpraca z organizacją, informacje na stronie PCPR.

Istotnym ogniwem w procesie wsparcia osób niepełnosprawnych, są posiadane przez powiat zasoby instytucjonalne, wspomagające zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych w sferze życia codziennego, nauki, pracy oraz możliwości korzystania z dóbr kultury, sportu i rekreacji. Usuwanie przeszkód, barier społecznych sprzyja upowszechnianiu wiedzy na temat zjawiska jakim jest niepełnosprawność. Takie działanie ma na celu przełamywanie negatywnych stereotypów w sferze niepełnosprawności. Prezentowanie osiągnięć osób niepełnosprawnych (osiągnięcia plastyczne, literackie, sportowe), a także organizowanie spotkań sprzyja bezpośrednim kontaktom, a tym samym stwarza okazję do bliższego zapoznania się z problemami, potrzebami i możliwościami takich osób. Zwiększenie społecznej wrażliwości, w szczególności na gruncie lokalnym, pozwala na upowszechnienie wiedzy o chorobach i trudnościach osób dotkniętych kalectwem oraz zwrócenie uwagi na konieczność dostosowania środowiska lokalnego do ich potrzeb.

Na terenie Powiatu Proszowickiego funkcjonuje obecnie wiele instytucji, które w swoim zakresie mają pomoc Osobom Niepełnosprawnym. Wszystkie podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych mają wspólny cel: pomagać, integrować, kształcić oraz być dla Osób z Niepełnosprawnością

Cel operacyjny 2 - Usprawnienie systemu wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnością poprzez zwiększenie aktywności i efektywności działań podmiotów i organizacji z terenu powiatu

Działania:

- ✓ Propagowanie idei wolontariatu
- ✓ Szkolenia pracowników pracujących na rzecz osób niepełnosprawnych
- ✓ Wdrożenie i poszerzanie zakresu systemu obsługi wsparcia w celu możliwości złożenia wniosku przez Internet
- ✓ Dostosowanie stron internetowych PCPR, PUP do potrzeb osób niepełnosprawnych
- ✓ Zamieszczanie informacji w social mediach o możliwościach dofinansowań w ramach rehabilitacji społecznej oraz zawodowej

Organizacje pozarządowe w dużym stopniu swoimi inicjatywami i ofertami uzupełniają istniejącą infrastrukturę służącą rehabilitacji osób niepełnosprawnych, dlatego też istotne jest zacieśnianie współpracy samorządu powiatowego z podmiotami i organizacjami samorządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Instytucje działające na rzecz osób z niepełnosprawnością na terenie Powiatu Proszowickiego

- a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach,
- b) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach
- c) Powiatowy Urząd Pracy w Proszowicach,
- d) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Proszowicach
- e) Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Proszowicach,
- f) Dom Pomocy Społecznej w im. A. Chmielowskiego w Łyszkowicach,
- g) Dom Pomocy Społecznej im. Świętej Matki Teresy z Kalkuty w Pieczonogach,
- h) Warsztaty Terapii Zajęciowej w Łyszkowicach,
- i) Środowiskowy Dom Samopomocy w Proszowicach ul.3 Maja 2 oraz filia ul. Kolejowa 4
- j) Środowiskowy Dom Samopomocy w Pałeczniczy z siedzibą w Winiarach
- k) Środowiskowy Dom Samopomocy w Gruszowie
- l) Środowiskowy Dom Samopomocy we Wrocimowicach
- m) Senior Wigor w Proszowicach
- n) Senior + w Książnicach Małych

Na terenie Powiatu Proszowickiego działają organizacje pozarządowe, których celem statutowym jest pomoc osobom z niepełnosprawnościami. Działalność organizacji skierowana jest do wszystkich osób z niepełnosprawnościami. Oferta pomocowa organizacji pozarządowych jest różnorodna i dotyczy wsparcia środowiskowego, pomocy indywidualnej, organizacji różnorodnych form rehabilitacji społecznej. Organizacje pozarządowe integrują środowisko osób z niepełnosprawnościami, reprezentują interesy tych osób, pomagają podopiecznym odnaleźć swoje miejsce w najbliższym środowisku i społeczeństwie.

Organizacje pozarządowe zrzeszające osoby z niepełnosprawnością oraz działające na ich rzecz z terenu Powiatu Proszowickiego:

- a) Zespół Placówek Caritas w Proszowicach,
- b) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Proszowicach,
- c) Fundacja Domu Pomocy Społecznej im. A. Chmielowskiego w Proszowicach
- d) Towarzystwo Turystyki Regionalnej w Proszowicach
- e) Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Powiatu Proszowickiego BARTOSZ
- f) Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „NADZIEJA”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach współpracuje z większością organizacji pozarządowych w zakresie:

- przedstawiania ofert pomocy świadczonej przez Powiat (uczestnictwo przedstawicieli Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych w spotkaniach organizowanych przez organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych),
- przedstawianie zasad dofinansowania powyższych zadań,
- wystawiania rekomendacji, opinii,
- przekazywania informacji o działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych,
- organizowani Marszu Godności Osób Niepełnosprawnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

7. Harmonogram realizacji Powiatowego Programu Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością w Powiecie Proszowickim na lata 2021-2026

OBSZAR I REHABILITACJA SPOŁECZNA					
Zadanie	Termin realizacji	Charakter zadania	Źródło finansowania	Realizator	Wskaźniki
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.	2021-2026	W każdym roku -w miarę posiadania środków	PFRON	PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.	2021-2026	W każdym roku -w miarę posiadania środków	PFRON	PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych w i komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.	2021-2026	W każdym roku -w miarę posiadania środków	PFRON	PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Dofinansowanie do sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych.	2021-2026	W każdym roku -w miarę posiadania środków	PFRON	PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży,	2021-2026	Ciągły – w miarę posiadanych środków	PFRON	Powiat Proszowicki/ PCPR	Ilość osób objętych pomocą

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
W POWIECIE PROSZOWICKIM NA LATA 2021-2026

Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika	2021-2026	W każdym roku -w miarę posiadania środków finansowych	PFRON	PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.	2021-2026	Ciągły	PFRON	Powiat Proszowicki	Ilość uczestników WTZ
Realizacja programów finansowanych ze środków PFRON mających na celu wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji np. „Aktywny Samorząd”, „Wyrównywanie Różnic Między Regionami III”, innych programów PFRON	2021-2026	Ciągły – po ogłoszeniu naboru	PFRON	Powiat Proszowicki / PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Realizacja fakultatywnych programów mających na celu poprawę jakości życia osób niepełnosprawnych	2021-2026	W miarę posiadania środków finansowych	Budżet państwa/SFWON PFRON	PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Możliwość załatwienia spraw przez osoby niepełnosprawne przez system obsługi wsparcia	2021-2026	Ciągły	PCPR/PFRON	PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Realizacja zadań z zakresu wczesnej interwencji	2021-2026	Ciągły	Budżet państwa	PPP	Ilość osób objętych pomocą
Realizacja usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych i specjalistycznych usług opiekuńczych w ramach programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”	2021-2026	W miarę posiadania środków finansowych	SFWON	PCPR	Ilość osób objętych pomocą

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
W POWIECIE PROSZOWICKIM NA LATA 2021-2026

Prowadzenie warsztatów psychologicznych i pedagogicznych dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością.	2021-2026	W trakcie trwania realizacji projektów unijnych	środki unijne	PCPR/PPP	Ilość osób objętych pomocą
Propagowanie idei wolontariatu	2021-2026	Ciągły	Organizacje pozarządowe / budżety jednostek	PCPR/ organizacje pozarządowe	Ilość wolontariuszy
Opracowanie ulotek, informatorów, plakatów promujących zadania w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym	2021-2026	W miarę posiadania środków	PFRON/ środki unijne	PPP, PCPR, PUP	Liczba materiałów promocyjnych
Utworzenie na terenie powiatu wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	2021-2026	Ciągły	Środki powiatu / środki zewnętrzne	PCPR / organizacje pozarządowe	Ilość utworzonych wypożyczalni
Realizacja projektów aktywizacji lub/i integracji osób niepełnosprawnych współfinansowanych ze środków europejskich w ramach Programów Operacyjnych.	2021-2026	Ciągły	Środki unijne	Powiat Proszowicki / PCPR	Ilość osób objętych pomocą
Podejmowanie działań mających na celu aktywizację poprzez realizację projektu „Szansa na aktywność III” ❖ wsparcie rodziców w wieku aktywności zawodowej dzieci niepełnosprawnych - podniesienie kompetencji społecznej oraz zawodowej - organizowanie grup wsparcia ❖ wsparcie dzieci niepełnosprawnych - rehabilitacja ruchowa - terapia sensoryczna - hipoterapia - dogoterapia - hydroterapia - aktywizacja społeczna	Czerwiec 2021 – czerwiec 2023	Ciągły	Środki Unijne - EFS	PCPR	Ilość osób objętych pomocą

- utworzenia sali doświadczeń świata - organizowanie wyjazdów szkoleniowo – integracyjnych - zwiększenie dostępu do pomocy psychologicznej, logopedycznej					
OBSZAR II REHABILITACJA ZAWODOWA					
Zadanie	Termin realizacji	Charakter zadania	Źródło finansowania	Realizator	Wskaźniki
Rozpoznanie potrzeb i możliwości zawodowych osób niepełnosprawnych.	2021-2026	Ciągły	Środki własne	PUP	Ilość osób objętych pomocą
Aktywne pośrednictwo pracy dla osób niepełnosprawnych.	2021-2026	Ciągły	Środki własne	PUP	Ilość osób objętych pomocą
Udzielanie porad indywidualnych i grupowych oraz informacji zawodowej osobom niepełnosprawnym.	2021-2026	Ciągły	Środki własne	PUP	Ilość osób objętych pomocą
Udzielanie osobom niepełnosprawnym dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	2021-2026	Ciągły	PFRON/ Fundusz Pracy	PUP	Ilość osób objętych pomocą
Współpraca z pracodawcami w organizowaniu nowych miejsc pracy lub stażu finansowanych lub współfinansowanych ze środków PFRON/FP	2021-2026	Ciągły	PFRON/Fundusz Pracy	PUP	Ilość nowych miejsc pracy
Finansowanie staży	2021-2026	W każdym roku -w miarę posiadania środków	PFRON/ Fundusz Pracy	PUP	Ilość osób objętych pomocą
Finansowanie prac interwencyjnych	2021-2026	W każdym roku -w miarę	PFRON/ Fundusz Pracy	PUP	Ilość osób objętych pomocą

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
W POWIECIE PROSZOWICKIM NA LATA 2021-2026

		posiadania środków			
Dofinansowanie szkoleń studiów podyplomowych	2021-2026	W każdym roku -w miarę posiadania środków	PFRON/ Fundusz Pracy	PUP	Ilość osób objętych pomocą
Doposażenie stanowiska pracy	2021-2026	W każdym roku -w miarę posiadania środków	PFRON/ Fundusz Pracy	PUP	Ilość osób objętych pomocą
Podejmowanie działań mających na celu aktywizację poprzez realizację projektu „Szansa na aktywność III” - opracowanie -organizowanie warsztatów związanych z rynkiem pracy - poradnictwo indywidualnej ścieżki reintegracji - pośrednictwo -organizowanie kursów zawodowych i staży - wsparcie doradcy zawodowego	Czerwiec 2021 – czerwiec 2023	Ciągły	Środki Unijne - EFS	PCPR / Partner wyłoniony w ramach ogłoszonego przez PCPR naboru	Ilość objętych osób pomocą
OBSZAR III PRZESTRZEGANIE PRAW OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ					
Zadanie	Termin realizacji	Charakter zadania	Źródło finansowania	Realizator	Wskaźniki
Wspieranie organizowania się osób niepełnosprawnych	2021-2026	Ciągły	Środki własne/ organizacji pozarządowych/PFRON	PCPR, organizacje pozarządowe	Liczba zorganizowanych spotkań
Zamieszczanie informacji o prawach osób niepełnosprawnych oraz podejmowanych działaniach w środkach masowego przekazu.	2021-2026	Ciągły	Środki własne	PCPR, PUP, PPP	Liczba aktualizacji/ liczba opracowań

POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ
W POWIECIE PROSZOWICKIM NA LATA 2021-2026

Prowadzenie systematycznej współpracy z reprezentacją środowiska osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu w zakresie przyjętych kierunków działań na rzecz osób niepełnosprawnych.	2021-2026	Ciągły	Środki własne	PCPR, organizacje pozarządowe	Ilość organizowanych spotka, pogadanek
Udzielanie informacji na temat praw osób niepełnosprawnych oraz możliwości uzyskania pomocy poprzez tworzenie i wydawanie publikacji poświęconych tematyce niepełnosprawności.	2021-2026	Ciągły	Środki jednostek / środki unijne	PCPR, PUP, PPP, Powiatowy Zespół d.s. Orzekania o Niepełnosprawności	Liczba materiałów promocyjnych
Strona internetowa PUP, PCPR dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie ze standardem WCAG 2.0 (dostępność dla osób niedowidzących)	2021-2026	Ciągły	Środki własne /PUP	PCPR, PUP	Ilość aktualizacji
Zamieszczanie informacji o prawach osób niepełnosprawnych oraz podejmowanych działaniach na stronie internetowej i w siedzibie urzędu	2021-2026	Ciągły	Środki własne /PUP	PCPR, PUP, PPP	Ilość aktualizacji, ilość publikacji
Udzielanie informacji na temat praw osób niepełnosprawnych oraz możliwości uzyskania pomocy przez doradców klienta.	2021-2026	Ciągły	Środki własne /PUP	PUP	Ilość udzielonych informacji
Upowszechnianie informacji dot. projektów dla osób niepełnosprawnych współfinansowanych ze środków EFS	2021-2026	Ciągły	Środki własne /PUP	PUP	Ilość udzielonych informacji

realizowanych przez inne podmioty					
Szkoleniach dla doradców klienta dot. profesjonalnej obsługi i doboru odpowiednich form aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz osób z niepełnosprawnością nieorzeczoną	2021-2026	Ciągły	Środki własne /PUP	PUP	Ilość przeszkolonych pracowników

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach

8.Główni realizatorzy programu:

Zadania przedstawione w Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2021-2026 realizowane będą przez:

1. Starostwo Powiatowe w Proszowicach,
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach
3. Powiatowy Urząd Pracy w Proszowicach,
4. Powiatowy Zespół d.s. Orzekania o Niepełnosprawności w Proszowicach
5. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Proszowicach,
6. Powiatowa Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Proszowicach.
7. Dom Pomocy Społecznej w Łyszkowicach,
8. Dom Pomocy Społecznej w Pieczonogach,
9. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Łyszkowicach
10. Ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Proszowickiego
11. Komenda Powiatowa Policji w Proszowicach
12. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia
13. Placówki edukacyjne,
14. Instytucje kultury,
15. Pozostali partnerzy działań na rzecz osób z niepełnosprawnością.

9. Źródła finansowania Programu

Zadania przedstawione w Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2021-2026 zostaną sfinansowane z następujących źródeł:

1. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z kompetencjami wynikającymi z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. Środki Funduszu Pracy,
3. Budżet Powiatu Proszowickiego,
4. Środki Samorządu Województwa Małopolskiego,
5. Środki jednostek samorządu terytorialnego,
6. Środki własnych podmiotów realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych,
7. Środki sponsorów,
8. Środki Unii Europejskiej,

10. Ewaluacja i monitorowanie Programu

Program poddany jest monitorowaniu polegającemu na systematycznym zbieraniu i analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na jego temat w aspekcie rzeczowym i finansowym. Monitorowanie stanowi gwarancję prawidłowej realizacji zadań wynikających z programu, bieżącego wykrywania nieprawidłowości oraz ich korygowania.

Ewaluacja programu polega na jego ocenie jakościowej i ilościowej, czyli jego faktycznych efektów w stosunku do wcześniejszych założeń. Ocena odnosi się do efektów długoterminowych wyrażonych w celach programu.

Realizacja poszczególnych elementów programu monitorowana będzie we współpracy z jednostkami realizującymi zadania poprzez uzyskanie rocznych sprawozdań z działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

Miernikami efektywności niniejszego programu są:

- wzrost zatrudnienia osób niepełnosprawnych w powiecie;
- przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, organizowanie szkoleń i kursów;
- zwiększenie dostępności instytucji: dostosowanie kolejnych budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, stron internetowych, możliwość składania wniosków elektronicznie
- wyznaczanie miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych
- likwidacja barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się
- wzrost udziału osób niepełnosprawnych w życiu publicznym powiatu.

Sprawozdanie roczne z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Proszowicach za rok poprzedni będzie przedkładane Radzie Powiatu Proszowickiego jako załącznik do sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomoc Rodzinie w Proszowicach.

Podsumowanie:

Program wyznacza kierunki działania lokalnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych. Określa działania różnych instytucji i organizacji wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny. Zadania realizowane w ramach poszczególnych celów operacyjnych wpłyną na wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, które umożliwią im funkcjonowanie w społeczności lokalnej oraz ograniczą zjawisko wykluczenia społecznego.

Choć przedstawione w programie dane nie odbiegają znacząco od innych powiatów należy dobrze przyjrzeć się temu środowisku i wspólnie wypracowywać działania mające na celu ciągłe udoskonalanie procesów pomocowych. Program w swoich założeniach jest tak skonstruowany, aby móc przez najbliższe lata modyfikować jego działania tak aby potrzeby osób niepełnosprawnych mogły być realizowane na najwyższym poziomie. Dotychczasowe efekty działań na rzecz osób niepełnosprawnych, podejmowanych w Powiecie świadczą o znacznym postępie w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich społecznemu wykluczeniu. Sprzyjają temu również pozytywne zmiany zachodzące w świadomości społecznej, polegające na lepszym rozumieniu praw i potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Cele realizowane będą głównie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Pracy, budżetu powiatu, budżetu samorządów gmin, środków europejskich. Jednakże prócz środków finansowych kluczowa jest również rola samorządów wypełniających te zadania. Dlatego też działania przedstawione w niniejszym Programie mają służyć likwidowaniu trudności i być szansą na efektywniejsze wykorzystanie posiadanych zasobów.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020r., poz. 426, z późn. zm.) do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia, przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Program zawiera diagnozę sytuacji osób niepełnosprawnych na terenie powiatu proszowickiego, określa cele programu i harmonogram jego realizacji.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością na lata 2021 – 2026” wyznacza kierunki działania lokalnej polityki na rzecz osób niepełnosprawnych. Określa działania różnych instytucji i organizacji wspierających osoby niepełnosprawne i ich rodziny. Zadania realizowane w ramach poszczególnych celów operacyjnych wpłyną na wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, które umożliwią im funkcjonowanie w społeczności lokalnej oraz ograniczą zjawisko wykluczenia społecznego.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni zasadne.